

STRATEGINĖS
PARTNERYSTĖS PROJEKTAS
GERESNIS ŠVIETIMAS -
GERESNIS MOKYMASIS
BETTER EDUCATING -
BETTER LEARNING (BEBL)

KOMPETENCIJŲ
TOBULINIMO
VADOVAS
GERESNIAM
MOKYMUI(SI)

2015-2017

Kauno rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyrius (projekto koordinatorius), Kauno rajono švietimo centras, Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazija ir Kauno r. Zapyškio pagrindinė mokykla 2015-2017 m. įgyvendino Švietimo mainų paramos fondo koordinuojamos Europos Sąjungos programos Erasmus+ bendrojo ugdymo, profesinio mokymo, aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimo 2 pagrindinio veiksmo - Strateginės partnerystės projektą Nr.2015-1-LT01-KA201-013495 „Geresnis švietimas - geresnis mokymasis“ (BEBL - „Better Educating - Better Learning“). Projekto partneriai - keturios panašios institucijos Turkijoje, Konijos mieste: Nacionalinio švietimo Konijos provincijos direktoratas, Nacionalinio švietimo Konijos Selčiuklu srities direktoratas, Muhammd Hamdi Yazir Imam Hatip vidurinė mokykla ir Selčiuklu Sems-i Tebrizi Kiz Anadolu Imam Hatip licėjus.

Per dvejus projekto vykdymo metus buvo organizuota po du partnerių susitikimus Lietuvoje ir Turkijoje, dalintasi Kauno rajono ir Konijos regiono gerąja patirtimi, atlikta partnerinių šalių pamokos kokybės vertinimo ir mokytojų kompetencijų tobulinimo lyginamoji analizė. Turkijoje buvo organizuoti mokymai projekte dalyvaujančių įstaigų atstovams pagal parengtą skaitmeninių kompetencijų tobulinimo programą e-mokymosi platformoje.

Dalijantis partnerinių institucijų gerosiomis praktikomis parengta programa mokyklų vadovų pavaduotojams, skyrių vedėjams, kaip siekti geresnės pamokos kokybės reguliariai stebint mokytojų praktinę veiklą, padedant jiems įsivertinti bei suvokti tobulinimosi svarbą (kontrolės ir įsivertinimo dermė). Reguliarus vertinimo ir įsivertinimo bei nuolatinio kompetencijų tobulinimo mechanizmas turėtų padėti mokykloms tikslingiau planuoti mokytojų kvalifikacijos užsiėmimus, analizuoti mokinių pasiekimus, siekti geresnių mokymo(si) rezultatų bei stiprinti mokytojo profesijos įvaizdį.

Siūlome projekto metu parengta medžiaga naudotis mokyklų vadovams, metodinių grupių pirmininkams, mokytojams ir tiems, kurie rūpinasi pamokos kokybe bei profesinių kompetencijų tobulinimu.

Visą informaciją apie projektą galima rasti projekto interneto puslapyje: www.bettereducatingbetterlearning.eu

Projektas finansuotas pagal Europos Sąjungos programą „Erasmus+“, kurią Lietuvos Respublikoje administruoja Švietimo mainų paramos fondas. Skelbiama medžiaga atspindi autorių požiūrį, todėl Švietimo mainų paramos fondas ir Europos Komisija nėra atsakingi už pateiktamos informacijos turinį.

TURINYS

1. ĮVADAS	4
1.1. Profesinio tobulinimosi būtinybė	4
1.2. Projekto tikslas, uždaviniai	5
1.3. Intelektiniai produktai	5
2. KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO GAIRĖS	7
2.1. Teorinė apžvalga	7
2.2. 21-ojo amžiaus mokytojui reikalingų kompetencijų apžvalga	11
2.3. Mokytojų kompetencijų tobulinimo apžvalga projekto partnerių šalyse	13
2.4. Kvalifikacijos tobulinimo programa	14
2.5. IKT įrankiai mokytojų ir mokyklos vadovų vertinimui, įsivertinimui ir kvalifikacijos tobulinimui.	21
3. PRIEDAI	28
3.1. Apklauso rezultatų suvestinė projekto partnerių šalyse	28
3.2. Gerosios praktikos pavyzdžiai. Vaizdo įrašai, pamokų planai, pamokų protokolai, mokytojų refleksijos	32
4. IŠVADOS	68
5. LITERATŪRA	69

1. ĮVADAS

Kuo labiau tobulinamės, tuo nuostabiau atrodo viskas aplinkui.

L. Tolstojus

Projektas „Geresnis švietimas - geresnis mokymasis“ buvo parengtas suvokiant nuolatinio profesinio tobulinimosi būtinybę ir siekiant ugdyti nuolat besimokančias pedagogines bendruomenes.

1.1. Profesinio tobulinimosi būtinybė

Dėl sparčiai besikeičiančių visuomenės reikalavimų mokyklai didėja ir mokytojo profesijai keliami reikalavimai, plečiasi mokytojo atsakomybės ribos. Strategijoje „Europa 2020“ numatoma pagerinti švietimo ir mokymo kokybę bei veiksmingumą. XXI amžiaus mokytojui būtina įgyti naujų kompetencijų ir tobulinti turimas, kad mokinių mokymosi pasiekimai atitiktų jų pačių, tėvų ir visuomenės lūkesčius. Dauguma mokytojų jaučia nuolatinį poreikį tobulėti, gilinti profesines žinias ir įgūdžius. Visose ES šalyse mokytojų ir mokyklų vadovų kompetencijų tobulinimas yra svarbiausias prioritetas.

Šiandien mokytojams tobulintis yra tikrai puikios galimybės: įvairūs mokymai, patyrę lektoriai, naujos literatūros gausa. Bet kodėl dažnai atsitinka taip, jog informacija taip ir lieka tik teorinė? Gal trūksta tinkamo strateginio požiūrio į profesinį tobulinimą? Gal stinga iniciatyvos ar praktinių pavyzdžių, kuriais dažniau ne tik galėtų, bet ir privalėtų dalintis kolegos? O gal pamokų vertintojams (pirmiausia mokyklų vadovams) stinga konsultavimo kompetencijų? Vokiečių pamokų tyrimo ekspertas A. Helmkė siūlo šiuos pamokos tobulinimo modelius ir scenarijus: besimokanti profesionalų bendruomenė, bendras pasirengimas pamokoms, abipusis lankymasis pamokose - išorinė ir vidinė stebėseną, ugdomas konsultavimas, tiriamoji pamoka, virtualus pamokos stebėjimas, tyrimo grupės filmuotoms pamokoms analizuoti ir kt. Tokie scenarijai jau taikomi besimokančiose pedagogų bendruomenėse, bet dar sunkiai skinasi kelią. Mokyklose dar neįsitvirtinusi pamokų stebėjimo kultūra, dar nepakankamai suvokiama, kokia svarbi mokymuisi yra pamokų stebėjimo ir aptarimo sistema, kurią turėtų turėti kiekviena besimokanti organizacija. Stebėsenos sistema padėtų plėtoti mokykloje besimokančią bendruomenę, daryti teigiamą poveikį mokytojų nuostatoms ir profesiniam pasitikėjimui, susitelkti į mokytojų praktinės veiklos tobulinimą, užtikrinti daugiau galimybių mokiniams geriau mokytis, stiprinti geresnius mokytojų, mokyklos vadovų ir tėvų santykius.

Šiame projekte norėta akcentuoti grįžtamojo ryšio svarbą tobulinimuisi.

Grįžtamasis ryšys yra esminis indėlis į mokymusi paremtą profesinę praktiką. Jis suteikia galimybę daugiau sužinoti apie savąją situaciją, gauti naujų įžvalgų apie pedagoginę savo veiklos poveikį. Jo tikslas - geriau suprasti situacijas ir problemas, siekiant kryptingiau ir efektyviau dirbti bei remti sėkmingo mokymosi procesus.

Šaltinis: IQES online, www.iqesonline.lt

Mokymasi skatina toks grįžtamasis ryšys, kuris konkrečiai įvardija tai, kas pastebėta, neužgauna pašnekovo, teikia impulsus mokytis, stiprina bendradarbiavimą. Kolegialus grįžtamasis ryšys yra laikomas viena efektyviausių kvalifikacijos tobulinimo formų. Toks mokymosi metodas ne tik suteikia informacijos, padedančios mokytojui išsikelti tikslus savo pamokos kokybės tobulinimui, bet ir parodo mokytojo darbo nuopelnų pripažinimą.

1.2. Projekto tikslas, uždaviniai

Projekto tikslas - gerinti bendrojo ugdymo kokybę, siekti geresnių mokymo(si) rezultatų stiprinant mokytojų ir vadovų įgūdžius bei kompetencijas.

Tiksliui įgyvendinti numatyti uždaviniai:

- pamokos vertinimo novatoriškos praktikos kūrimas bendradarbiaujant ir dalijantis gera patirtimi;
- vadovų ir mokytojų įgalinimas profesionaliai naudoti vertinimo ir įsivertinimo įrankius;
- mokytojų skaitmeninių kompetencijų stiprinimas siekiant inovatyvios mokymo(si) praktikos;
- mokytojų profesinio tobulėjimo planavimas atsižvelgiant į jų asmeninius poreikius ir organizacijos tikslus.

1.3. Sukurti intelektualiniai produktai:

1. **Kompetencijų tobulinimo vadovas geresniam mokymui(si).** Jo tikslas - skatinti mokyklų vadovus ir mokytojus tobulinti profesinę kvalifikaciją bendradarbiaujant ir pristatyti projekto metu sukurtus IKT įrankius mokytojų veiklos vertinimui ir įsivertinimui bei planingam jų kvalifikacijos tobulinimui.
2. **E-mokymosi platforma penkioms skaitmeninėms kompetencijoms.** Šios platformos pagalba siekiama didinti IKT naudojimo galimybes ugdymo procese. IKT kompetencijos tobulinimas suteiks platesnes galimybes mokytojams ir mokyklų vadovams plėtoti bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

Kompetencijų tobulinimo vadove geresniam mokymui(si) (IP1) aptariamas mokytojų kompetencijų tobulinimo aktualumas, pristatoma trumpa mokslinių tyrimų ir Europos Komisijos dokumentų apžvalga, projekto partnerių šalių mokytojų tobulinimosi sąlygų palyginimas, apžvelgtos 21-ojo amžiaus mokytojui reikalingos kompetencijos, o parengtoje kvalifikacijos tobulinimo programoje stengiamasi formuoti pozityvų požiūrį į kolegų pamokų stebėjimą, apskritai į pamokų stebėjimą kaip būdą mokytis: stebėti, analizuoti, pozityviai vertinti, tartis, konsultuotis, reflektuoti. Suprantama, kad išsiugdyti tokį naują mokymosi būdą, kai dalijimasis gera patirtimi, bendradarbiavimas, pagalba vienas kitam, gebėjimas būti kritišku draugu tampa neišvengiama ugdymo proceso tobulinimo dalimi, nėra lengva. Šio projekto patirtis rodo, kad labai svarbios yra nuostatos, kuriomis vadovaujasi stebėtojas ir stebimasis. Konsultanto nuostata - geranoriškumas, atviri klausimai, etika, pagarba, pastangos palaikyti mokytoją, kurio pamokos stebimos, kad jis geriau jaustųsi, kad pasitikėtų savimi.

Naujovės leis pasiekti gerų rezultatų tik tada, kai mokytojai jas priims ir taikys

savo praktinėje veikloje, kai nuolatinis mokytojų profesinių kompetencijų tobulinimas bus glaudžiai siejamas su mokyklos veiklos tobulinimu. Siekiant padėti mokyklų vadovams susisteminti pamokų kokybės vertinimo rezultatus ir numatyti įstaigos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo kryptis, projekto metu buvo patobulinti mokyklų naudojami pamokos stebėjimo (vertinimo) protokolai, sukurta su jais susieta tiesioginė internetinė mokyklos ugdymo kokybės įsivertinimo programa. Šie mokytojų veiklos vertinimo ir kvalifikacijos tobulinimo įrankiai gali būti lengvai pritaikomi kiekvienos šalies ar mokyklos kontekste. Prieduose pateikta projekto partnerių gerosios praktikos pavyzdžių: filmuotų pamokų įrašų, pamokų planų, pamokos stebėjimo protokolų, refleksijų, parengtos kryptys kvalifikacijos tobulinimo planui. Pabaigoje pateikta nuoroda į antrąjį projekto intelektualinį produktą (IP2) - elektroninę mokymosi platformą, kuria galima naudotis iki 2020 m.

E-mokymosi platforma penkioms skaitmeninėms kompetencijoms (informavimui, bendravimui, turinio kūrimui, saugumui ir problemų sprendimui) skirta mokytojų skaitmeninių kompetencijų tobulinimui. Informacinis raštingumas šiandien yra viena reikalingiausių pedagogo kompetencijų. Neretai mokiniai apie technologijas žino gerokai daugiau už patį mokytoją, todėl neišvengiamai kenčia mokytojo, kaip klasės autoriteto įvaizdis. Į ugdymo procesą sėkmingai integruojant skaitmenines inovacijas, greičiau išmokstama nauja medžiaga, įvairinama mokytojo bei mokinio veikla, individualizuojamas mokymosi procesas, sudominant šiuolaikinius vaikus pasiekiami geresni mokymosi rezultatai. E-mokymosi platformoje pateikiama interaktyvi penkioms skaitmeninėms kompetencijoms tobulinti skirta mokymo(si) medžiaga, įvairūs vertinimai, įsivertinimai ir mokymo(si) procesui gerinti skirti skaitmeniniai instrumentai, programos bei mobiliosios aplikacijos, dizaino kūrimo bei pristatymų rengimo internetinės programos.

Šio leidinio tikslas - pristatyti projekto rezultatus ir parengtą pagalbinę medžiagą pamokų vertintojams.

2. MOKYTOJŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO GAIRĖS

Išmintingas ne tas, kuris daug žino, o tas, kurio žinios naudingos.

Eschilas

2.1. Teorinė apžvalga

Ką sako moksliniai tyrimai?

Mokytojai dažnai ieško įvairiausių pasiteisinimų, kodėl mokiniai negali sėkmingai mokytis: dėl motyvacijos stokos, asmeninių savybių, sveikatos, šeimos veiksnių, socialinio konteksto ir pan. Japonų patarlė sako, kad viena diena su puikiu mokytoju yra geriau nei tūkstantis dienų stropaus mokymosi. Pastarųjų metų tyrimai taip pat rodo mokytojo kompetencijų reikšmę mokinių pasiekimams.

2005 m. EBPO paskelbė ataskaitą „Tai priklauso nuo mokytojų“. Joje apibendrintai pateikti daugybės mokslinių tyrimų rezultatai, kuriais įrodyta, kad mokytojų kompetencija yra vienas reikšmingiausių veiksnių, lemiančių sėkmingą mokinių mokymąsi.

2007 m. „McKinsey Corporation“ išleido plataus atgarsio sulaukusią ataskaitą, kurioje dar kartą patvirtinta, kokia svarbi yra mokytojo kompetencija geriausių pasaulyje rezultatų pasiekiančiose mokyklinio ugdymo sistemose. Ataskaitoje teigiama, kad treji mokymosi metai mokant mokytoju, galinčiam pasigirti puikiais veiklos rezultatais, leidžia mokiniams pasiekti 53 procentiliais geresnių rezultatų negu tie patys treji mokymosi metai mokant prasčiau dirbančiam mokytoju. Taigi ataskaitoje prieita prie svarbios išvados, kad švietimo sistemos kokybė negali praneikti mokytojų kompetencijos.

Europos Komisijos „Supporting the Teaching Professions for Better Learning Outcomes“ (liet. „Mokytojo profesijos rėmimas siekiant geresnių mokymosi rezultatų“) dokumente (2012 m.) yra išvardinta 10 veiksnių, stiprinančių mokytojo profesiją (62-64 p.). Vienas iš jų yra nuolatinio kvalifikacijos tobulinimo nuostata užtikrinant profesinį mokytojų bendradarbiavimą. Pasyvus mokymasis turi būti pakeistas profesionalia bendradarbiavimo veikla, kuria siekiama gerinti mokinių mokymąsi. Kitas tobulėjimui svarbus veiksnys - būtinas reguliarus mokytojo veiklos stebėsenos grįžtamasis ryšys. Prasmingi veiklos aptarimai yra pagrindinis aspektas kuriant veiksmingą profesinio tobulinimo sistemą. Dar vienas veiksnys, kurį bandoma įgyvendinti šiame projekte, - įvairių mokytojų rengimu ir švietimu besirūpinančių institucijų efektyvus profesinis bendradarbiavimas.

Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybos dokumentuose pabrėžiama, kad reikia gerinti mokytojų mokymą, užtikrinti jų nuolatinį profesinį tobulinimąsi ir

didinti mokytojo profesijos patrauklumą. Euridikės ataskaitoje „Mokytojo profesija Europoje: praktinė patirtis, samprata ir politikos kryptys“ gvildenamos sąsajos tarp politikos kryptų, reglamentuojančių mokytojo profesiją, ir pateikiami mokytojų požiūriai, praktinė patirtis ir nuomonės.

Mokytojų teigimu, jiems labiau reikia profesiskai tobulintis mokymo metodikos srityje nei dalyko srityje. Europos Sąjungos švietimo kokybės gerinimo strategijoje nuolatiniam profesiniam tobulinimuisi skiriamas labai didelis dėmesys. Išnagrinėjus mokytojų profesinio tobulinimosi poreikius, paaiškėjo, kad jie yra pasirengę dėstyti savo dalyką, bet nori taikyti įvairesnius mokymo metodus. Mokytojai norėtų tobulintis tokiose srityse, kurios padėtų jiems veiksmingai dirbti ir neatsilikti nuo gyvenimo, pavyzdžiui, technologijų srityje, ir didinti mokinių gebėjimus. Daugiau nei 50 proc. mokytojų išreiškė vidutinį ir didelį poreikį dalyvauti profesinio tobulinimosi programose temomis „Specialių poreikių turinčių mokinių mokymas“, „Mokytojo IRT (informacinių ir ryšių technologijų) gebėjimai“ ir „Naujosios technologijos darbo vietoje“. Šiek tiek mažiau nei 50 proc. mokytojų norėtų dalyvauti tobulinimosi programose temomis „Požiūris į individualizuotą mokymą“, „Tarpdalykinio mokymo gebėjimai“ ir „Mokinių profesinis orientavimas ir konsultavimas“.

Šaltinis: Euridikė, pagal EBPO, TALIS 2013 duomenis.

Lietuvos Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra, kasmet metinėse ataskaitose analizuojanti ugdymo procesą pagal mokyklų vidinio ir išorinio vertinimo duomenis, akcentuoja realią būtinybę stiprinti dėmesį pedagoginio personalo veiklos kokybei.

Ugdymo(si) procesas tobulėja pernelyg lėtai, nes

- Mokyklose susitelkiama į kiekybinę (statistinių) duomenų analizę, nežinoma, kaip analizuojami kokybę lemiantys priežasties ir pasekmės ryšiai.
- Vis dar svarbesniais laikomi rezultatai nei jų pasiekimo būdai.
- Per mažai remiamasi mokinių mokymosi pasiekimus lemiančiais veiksniais - lūkesčiais mokinio ugdymuisi, mokymo nuostatomis ir būdais, rūpesčiu personalo veikla, darbu su tėvais.
- Reikšmingais laikomi išoriniai mokyklos kultūros aspektai neskatina geresnės ugdymo kokybės.

Šaltinis: www.nmva.smm.lt

Nuolatinio tobulinimosi būtinybė

Pedagogų žinios, įgūdžiai ir požiūris yra nepaprastai svarbūs, nes nuo jų darbo kokybės tiesiogiai priklauso mokinių pasiekimai. Mokytojams, mokyklų vadovams ir mokytojų rengėjams keliami vis didesni reikalavimai raginant atlikti esminį vaidmenį modernizuojant švietimą. Radikalios naujos kompetencijos, reikalingos šiuolaikiniam mokytojui padiktavo Europos ir Lietuvos Respublikos švietimo dimensijų kontekste kintantys tradiciškai nusistovėję mokytojo - informacijos perteikėjo, dalyko mokytojo, ugdymo proceso organizatoriaus, auklėtojo, mokymosi proceso vadovo vaidmenys, kurie orientuoja mokytoją į mokymą kaip ir kur susirasti informaciją bei kaip įvairiose situacijose

jį pritaikyti, užuot vien jį pateikus. Nebepakanka būti vien geru dalyko žinovu. Mokant ugdytinius tam tikrų dalykų, būtinas integruotas požiūris į mokymą, plati mokytojo erudicija įvairiose srityse (vadyba, psichologija, užsienio kalbos, kompiuterinis raštingumas).

Geros mokyklos koncepcijoje (2015) vienu iš geros mokyklos aspektų, taigi, ir reikalavimais šių laikų mokytojams, įvardijamas ugdymas (mokymas), paremiantis ugdymąsi (mokymąsi) - tikslingas (ugdymo tikslų ir būdų parinkimas, ugdymo planavimas, pagrįsti mokinių pažinimu, ugdymosi stebėjimu, apmąstymu, vertinimu); įvairus įvairiems (atsižvelgiantis į mokymosi poreikių, pasirinkimų, galimybių, stilių skirtumus ir pasiūlantį įvairias bei tinkamas mokymosi tempo, būdų, technikų galimybes); lankstus (taikantis įvairius ugdymo plano sudarymo, mokinių grupavimo, laiko ir mokyklos erdvių bei kitų išteklių panaudojimo modelius). Mokymas(is) yra partneriškas - mokytojas yra mokinio pagalbininkas tyrinėjant pasaulį, mokymosi partneris, tačiau ir autoritetas tose srityse, kuriose mokiniui nepakanka patirties ar išminties. Mokoma(si) pagal individualius poreikius ir pasirinkimus, pagrįstus asmenine patirtimi, siekiais, prasmės suvokimu.

Kad tai įgyvendintų, mokytojai turi patys nuolat gilinti savo žinias, tobulinti įgūdžius, mokytis apie mokymąsi ir išmokti priimti sprendimus remiantis duomenimis ir tyrimais.

Nuolatinio tobulinimosi būtinybė atsispindi ir Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo sistemos koncepcijoje (2008), kurioje akcentuojama, kad švietimo kokybės samprata yra kontekstuali ir kintanti. Dėl jos susitariama, ji koreguojama atsižvelgiant į tam tikru laikotarpiu vyraujančius asmens ir visuomenės poreikius, švietimo misijos sampratą ir švietimui keliamus tikslus.

Pastaruoju metu daugelyje Europos šalių mokykloms suteikiama vis daugiau autonomijos. Formuojasi nuostata, kad mokyklos pačios yra pajėgios įgyvendinti patikimą ir savarankišką ugdymo stebėseną, vertinimą ir tobulinimą be intensyvios kontrolės iš išorės. Tokiu atveju, mokyklos turi susikurti arba gerai įvaldyti joms siūlomas struktūras, atsakingas už vidaus įsivertinimą ir gero vadovavimo nuostatų laikymąsi.

Pagalba ir kontrolė

Europos šalyse vis dar pastebimas diferencijuotas požiūris į pagalbą ir kontrolę, kaip į atskiras švietimo priežiūros formas. Kontrolei priskiriamos tokios priežiūros priemonės kaip administracinė stebėseną, ataskaitų teikimas, klausimų pildymas, savęs įsivertinimas, o pagalbai - klinikinė priežiūra, kolegų tarpusavio konsultuojamasis vertinimas, pažintinis vertinimas, mentorystė, savirefleksija, profesinio augimo planai, aplankai ir pan. Mokykloje abu šie procesai vyksta greitai, papildo vienas kitą ir abu yra svarbūs. Pagalba yra reikšminga mokytojų profesiniam augimui, o kontrolės mechanizmas yra reikalingas išmatuoti šį augimą ir mokytojų darbo veiksmingumą. Kad būtų pasiektas rezultatas - gerėtų mokinių pasiekimai - tiek viena, tiek kita priežiūros sistemos dalis turi būti profesionali, o jos vykdytojai - nuolat keliantys savo kvalifikaciją šios srities profesionalai.

Švietimo priežiūra

1. Švietimo priežiūros paskirtis - stebėti švietimo prieinamumą ir kokybę ir skatinti švietimo tobulinimą, konsultuoti ir vertinti veiklą.

2. Švietimo priežiūra apima švietimo prieinamumo ir kokybės stebėseną, švietimo teikėjų, pagalbos įstaigų ir švietimo valdymo subjektų konsultavimą, prevencinių priemonių vykdymą, išorinį vertinimą, poveikio priemonių taikymą, švietimo tobulinimo skatinimą ir kitas įstatymų numatytas priemones. (64 straipsnis)

Švietimo stebėseną - nuolatinė švietimo būklės ir kaitos analizė, vertinimas, prognozavimas. (2 straipsnis)

Švietimo kokybei gerinti vykdoma švietimo stebėseną, tyrimai, mokyklų veiklos įsivertinimas ir išorinis vertinimas, mokyklų vadovų ir mokytojų atestacija, mokymosi pasiekimų vertinimas. (37 straipsnis)

Šaltinis: Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 2011

Projekte „Geresnis švietimas - geresnis mokymasis“ aptariama tokia priežiūros forma, kuri akcentuoja konsultavimą, paramą, nuolatinės pedagogų profesinės ūgties ir pedagoginio proceso tobulinimą. Reguliariai stebint ugdymo procesą, analizuojant praktinę mokytojų veiklą, teikiant jiems grįžtamąjį ryšį ir skatinant tobulinti reikalingas kompetencijas yra siekiama geresnės ugdymo kokybės.

Mokyklos pagalba mokytojui

Suprantant, kad mokinių mokymosi pasiekimai labiausiai priklauso nuo mokytojo, jo veiklos vertintojams (direktoriams, pavaduotojams ar skyrių vedėjams) tenka ieškoti naujų būdų, kurie padėtų tobulinti praktinę veiklą. Labai svarbi mokytoją tobulėti skatinanti jėga yra **savianalizė, gebėjimas įsivertinti**. Tiek neseniai kvalifikaciją įgiję, tiek labiau patyrę mokytojai turi būti skatinami nuolat peržiūrėti savo darbą individualiai ir kartu su kitais, kolegiška tarpusavyje vertinti vieni kitų praktinę veiklą. **Bendradarbiaudamas ir dalindamasis** mokytojas išplečia savo tobulėjimo ribas. Reguliari mokytojo veiklos **priežiūra, konsultavimas ir konstruktyvus grįžtamasis ryšys** taip pat yra itin reikšmingi, gali sužadinti mąstymą ir skatinti pažangias permainas, padėti atskleisti įdiegtų naujovių poveikį mokymuisi. Visi mokytojai turi būti reguliariai informuojami apie jų darbo rezultatus, jiems padedama nustatyti poreikius profesinio tobulinimosi srityje ir parengti jų įgyvendinimo planą. Taigi, siekdama geresnės ugdymo kokybės mokykla turi gebėti pasimatuoti savo rezultatus ir numatyti priemones veiklai tobulinti. Mokykloje turi būti sukurta sistema, susiejanti mokytojų veiklos įsivertinimą, vertinimą ir stebėseną bei kvalifikacijos tobulinimą. Susikūrusi aiškia sistema mokyklos administracija, atsižvelgdama į vertintojų siūlymus, mokytojų pageidavimus ir išsikeltus strateginius tikslus gali planuoti rezultatų pedagogų kvalifikacijos tobulinimą ir vertinti jo poveikį.

Strateginės kryptys

2009 m. buvo paskelbta atnaujinta Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokslo srityje programa Švietimas ir mokymas 2020 (ET 2020). Lietuva, orientuodamasi į šį dokumentą, **Valstybinėje švietimo 2013-2022 metų strategijoje** nusibrėžė savo šaliai aktualius tikslus ir uždavinius. Strategijos pirmasis tikslas yra pasiekti tokį pedagoginių bendruomenių lygį, kai jų daugumą sudaro apmąstantys, nuolat tobulėjantys ir rezultatyviai dirbantys profesionalūs mokytojai ir dėstytojai. Šiame dokumente konstatuojama, kad mokytojų kompetencija, asmeninės savybės,

motyvacija, kūrybiškumas ir noras nuolat tobulėti, gebėjimas perimti gerąją praktiką yra pagrindinis Lietuvos švietimo sėkmės matas. Todėl būtina atrasti paskatų ir sąlygų kurtis reflektuojančių, kūrybingų ir profesionalių mokytojų ir dėstytojų bendruomenėms, ugdyti švietimo įstaigų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų ir kitų asmenų telkiančios ir pasidalytosios lyderystės gebėjimus.

Strategijoje numatyta stimuliuoti nuolatinį mokytojų pozityvios patirties perėmimą ir dalijimąsi, stiprinti motyvaciją suteikiant galimybių mokytojams nuolat tobulinti kvalifikaciją plečiant kultūrinį akiratį, didinant šiuolaikinių technologijų išmanymą, orientuojantis į kūrybiškumo, pilietiškumo, lyderystės, verslumo ugdymą ir atrandant įvairesnį pedagoginių funkcijų spektrą.

2.2. 21-ojo amžiaus mokytojui reikalingų kompetencijų apžvalga

O. Ogienko, A. Rolyak (2009) mokytojo kompetencijas suskirsto į tris grupes: 1) bendrosios kompetencijos - tai kompetencijos, reikalingos atlikti visoms profesinėms veikloms; 2) profesinės kompetencijos - tai kompetencijos, būdingos tik mokytojo profesijai; 3) specialiosios kompetencijos - tai kompetencijos, susijusios su dėstomo dalyko specifika. Tam, kad mokytojas galėtų profesionaliai atlikti savo darbą, gebėtų ieškoti informacijos, komunikuoti ir komfortabiliai jaustųsi profesinėje aplinkoje, jam reikalingos bendrosios kompetencijos: 1) komunikacinė kompetencija; 2) informacijos valdymo kompetencija; 3) bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencija; 4) bendrakultūrinė kompetencija. Tam, kad mokytojas kaip profesionalas galėtų organizuoti ugdymo procesą, jam reikalingos šios profesinės kompetencijos: 1) didaktinė kompetencija; 2) mokymosi mokyti kompetencija; 3) tiriamosios veiklos kompetencija; 4) vadybinė kompetencija. Tam, kad mokytojas būtų dėstomo dalyko ar srities profesionalas, jam reikalingos šios specialiosios kompetencijos: 1) dalykinė kompetencija; 2) mokinio pažinimo kompetencija. Šiame struktūriniame modelyje išvardytos mokytojo kompetencijos visos yra svarbios jo kaip profesionalo veiklai klasėje su mokiniais ir mokykloje, kaip mokyklos bendruomenės nariui. Tačiau tam, kad mokytojas žinotų ir gebėtų padėti mokiniams ugdytis jų tautinį tapatumą, mokytojui yra labai svarbi jo turima bendrakultūrinė kompetencija. Bendrakultūrinės kompetencijos filosofiją diktuoja šiuolaikinė demokratinė mąstysena, pagrįsta naujai suvoktomis bendražmogiškais vertybėmis.

Europos Komisijos tarnybų darbiname dokumente „Mokytojo profesijos rėmimas siekiant geresnių mokymosi rezultatų“ (2012 m.) 21-ojo amžiaus mokytojui reikalingos kompetencijos išvardintos plačiau, akcentuojant asmens: 1) žinias ir supratimą; 2) įgūdžius (ir gebėjimus); 3) nuostatas: įsitikinimus, požiūrius, vertybes, įsipareigojimus (žr. lentelę).

Kompetencijos, reikalingos efektyviam mokymui 21-ajame amžiuje

Žinios ir supratimas	Dalykinės žinios
	Pedagoginio turinio žinios, t. y. išsamios žinios apie turinį ir struktūrą: <ul style="list-style-type: none"> • žinios apie užduotis, mokymosi kontekstus ir tikslus • žinios apie mokinių jau įgytas ir atsinaujinančias žinias, dalyko mokymosi sunkumus • strateginės žinios apie mokymo metodus ir ugdymo medžiagą
	Pedagoginės žinios (žinios apie mokymo ir mokymosi procesus)
	Ugdymo turinio žinios (žinios apie dalyko programas - pavyzdžiui, planingas vadovavimas dalyko turinio mokymuisi)
	Edukologijos pagrindai (tarpkultūrinės, istorinės, filosofinės, psichologinės, sociologinės žinios)
	Kontekstiniai, instituciniai, organizaciniai švietimo politikos aspektai
	Įtraukties ir įvairovės klausimai (problemos)
	Veiksmingas technologijų naudojimas mokymuisi
	Raidos psichologija
	Grupinio darbo procesai, mokymosi teorijos, motyvacijos klausimai (problemos)
Vertinimo ir įvertinimo procesai ir metodai	
Įgūdžiai (ir gebėjimai)	Mokymo planavimas, valdymas ir koordinavimas
	Mokomosios medžiagos ir technologijų naudojimas
	Mokinių ir grupių valdymas
	Mokymo(si) tikslų ir procesų stebėjimas, derinimas ir vertinimas
	Įrodymų ir duomenų (mokyklos mokymosi rezultatų, išorės vertinimų rezultatų) rinkimas, analizavimas, interpretavimas ieškant profesionalių sprendimų ir tobulinant mokymą / mokymąsi
	Praktinių mokslo tyrimų panaudojimas, plėtojimas ir kūrimas
	Bendradarbiavimas su kolegomis, tėvais ir socialinėmis tarnybomis
	Derybų įgūdžiai (socialinė ir politinė sąveika su įvairiomis švietimo suinteresuotomis šalimis, veikėjais ir aplinkybėmis (kontekstu))
	Reflektyvūs, metakognityviniai, tarpasmeniniai įgūdžiai mokytis individualiai ir profesionalų bendruomenėse
	Prisitaikymas prie įvairaus lygmens švietimo kontekstų ir skirtingų įtakų (nuo vyriausybės politikos lygmens iki mokyklos, klasės bei mokinių lygmens)

Nuostatos: įsitikinimai, požiūriai, vertybės, įsipareigojimas	Epistemologinis žinojimas (klausimai, susiję su istorine dalykinės srities raida, savybėmis bei sąsajomis su kitomis dalykinėmis sritimis)
	Nuostata keistis, lankstumas, nuolatinis mokymasis ir profesinis tobulinimasis, įskaitant studijas ir mokslinius tyrimus
	Įsipareigojimas skatinti visų mokinių mokymąsi
	Nusiteikimas skatinti mokinių, kaip Europos piliečių (pripažįstant įvairovę ir daugiakultūriškumą), demokratines nuostatas ir veiklas
	Kritinis požiūris į savo paties mokymąsi (pasitikrinant, aptariant, atliekant veiklos apklausas)
	Komandinio darbo, bendradarbiavimo ir jungimosi į tinklus nuostatos
	Nusiteikimas savarankiškai veikti (savarankiškumo pojūtis) (angl. sense of self-efficacy)

Šaltinis: Europos Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Mokytojo profesijos rėmimas siekiant geresnių mokymosi rezultatų“, Europos Komisija, 2012.

VšĮ „Efektyvaus valdymo sprendimų centro“ ekspertų grupė parengė Pedagogų profesijos kompetencijos aprašą (2015), kuris reglamentuoja mokytojo profesinės veiklos pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, atitinkamas specialiojo ugdymo, profesinio mokymo, neformaliojo vaikų švietimo programas kompetencijų grupes, kompetencijas, gebėjimus. Apraše išskiriamos trys kompetencijų grupės, kurios yra kaip pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo kriterijai, reikalingi profesinėje veikloje:

- bendrosios kompetencijos,
- didaktinės kompetencijos,
- dalykinės kompetencijos.

Šios trys kompetencijų grupės yra bendrą pedagogų kompetencijos pagrindą sudarančios sritys, kurioms keliami kvalifikaciniai reikalavimai. Pedagogų profesijos kompetencijos apraše (2015) kompetencija yra apskritai suprantama kaip žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos ir kitos asmens savybės, sąlygojančios sėkmingą mokytojo veiklą.

Šiuo metu Lietuvoje yra kuriama mokytojo kompetencijų vertinimo (įsivertinimo) sistema.

2.3. Mokytojų kompetencijų tobulinimo apžvalga projekto partnerių šalyse

Siekiant susipažinti su pamokos ir mokytojo veiklos vertinimo ypatumais Lietuvoje ir Turkijoje buvo atlikta šių šalių projekto partnerių tiriama apklausa.

Šios tiriamosios apklausos tikslas - išanalizuoti situaciją, susijusią su pamokos ir mokytojo veiklos vertinimu, tobulinimosi galimybėmis bei mokyklų vadovų pasirengimo vertinti pamoką tobulinimu Lietuvos ir Turkijos ugdymo įstaigose. Apklauso duomenys buvo panaudoti rengiant kvalifikacijos tobulinimo programą „Mokytojo veiklos vertinimas ir įsivertinimas siekiant pagerinti pamokos kokybę“. Visoms

partnerinėms institucijoms buvo parengtas bendras klausimynas (pokalbio planas). Apklausiai pateikta 11 klausimų, suskirstytų į 3 sritis: 1) **mokytojo veiklos vertinimas**; 2) **mokytojo veiklos tobulinimas**; 3) **mokytojo profesijos kompetencijos**.

Duomenų surinkimui ir apibendrinimui projekto partnerių organizacijose buvo organizuoti focus grupės* susitikimai su mokytojais, mokyklų vadovais, švietimo padalinių (skyrių) specialistais. Focus grupės buvo sudarytos iš 15-20 dalyvių.

*Focus grupės - vienas iš populiariausių kokybinių tyrimų metodų. Tai grupinė diskusija vedama moderatoriaus, pagal iš anksto parengtą pokalbio planą. Optimali focus grupės trukmė 1,5-2 val. Nuoširdi tarpusavio bendravimo atmosfera, palaiškoma moderatoriaus, padeda atsiskleisti grupės dalyvių įpročius, įsitikinimus, požiūriams, pomėgiams, asociacijoms ir pan. Focus grupės leidžia giliau pažvelgti į mąstymo struktūras, sąmonės srautus, išsiaiškinti užslėptus poreikius.

Focus grupių duomenims netaikomi kiekybiniai parametrai: nekeliama reprezentatyvumo reikalavimai, nevertinama statistinė paklaida. Čia svarbiausia turinio gilumas, išsamumas ir interpretacija, o ne statistinė analizė.

Apklausoje rezultatų suvestinė parodė, kad Lietuvoje mokytojo praktinės veiklos vertinimas, įsivertinimas, mokytojų bei mokyklų vadovų kompetencijų tobulinimas yra labiau reglamentuotas, tam skiriama daugiau ir nuoseklesnio dėmesio. Turkiijoje pasikliaujama asmenine pedagogų ir mokyklų direktorių atsakomybe ugdant mokytojų kompetencijas.

Apklausoje rezultatų suvestinė pateikiama prieduose (3.1.)

2.4. Kvalifikacijos tobulinimo programa

Atsižvelgdami į šiuolaikinį švietimo kontekstą ir nuolatinio tobulinimosi poreikį projekto partneriai parengė 18 valandų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programą, skirtą tobulinti pamokos vertinimo įgūdžius siekiant geresnės ugdymo kokybės. Baigusieji šią programą reguliariai (bent 1-2 kartus per metus) renkasi į focus grupes ir aptaria stebėtas pamokas, dalijasi gerąja patirtimi. Focus grupių darbą organizuoja švietimo padalinio specialistai. Pavyzdžiui, kviečiami stebėti atvirą pamoką gretimų mokyklų pavadootojai ugdymui ar skyrių vedėjai, atskirų dalykų mokytojai arba metodinių būrelių pirmininkai.

Erasmus+

Kvalifikacijos tobulinimo programa,
skirta mokyklų vadovams ir mokytojams

Mokytojo veiklos vertinimas ir įsivertinimas siekiant pagerinti pamokos kokybę

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokią jame pateiktą informaciją naudojimą.

Programos anotacija

Lietuvos švietimo sistemai integruojantis į Europos švietimo erdvę, labai svarbi tampa švietimo kokybė. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (2011) 37 straipsnio 4 dalis įpareigoja Švietimo kokybei gerinti vykdyti švietimo stebėseną, tyrimus, mokyklų veiklos įsivertinimą ir išorinį vertinimą, mokyklų vadovų ir mokytojų atestaciją, mokymosi pasiekimų vertinimą. To paties straipsnio 5 dalis įpareigoja mokyklos bendruomenę analizuoti įsivertinimo rezultatus ir priimti sprendimus dėl veiklos tobulinimo. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra reikšmingi rengiant bei koreguojant mokyklos strateginius ir mokytojų kasdienės ugdymo veiklos planus. Įsivertindama mokykla pasitikrina, ar teisingu keliu eina, išvelgia giluminius dalykus, atranda naujas galimybes.

Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros tinklalapyje pateikiama mokykloms rekomenduojama švietimo ir mokslo ministro patvirtinta įsivertinimo metodika, bet mokykla gali rinktis ir kitas įsivertinimo metodikas, nurodomi jų internetiniai puslapiai, kur jas galima rasti.

Programa parengta remiantis šalių partnerių pateiktais esamos situacijos analizės duomenimis, susijusiais su pamokos ir mokytojo veiklos vertinimu bei mokyklų vadovų kompetencijos vertinti pamoką tobulinimu šalių partnerių ugdymo įstaigose.

Bendrosiose programose išskelti ugdymo tikslai ir apibrėžti laukiami rezultatai reikalauja keisti ugdymo praktiką. Ugdymo sėkmė priklauso nuo mokytojo gebėjimų tinkamai suplanuoti ugdymo proceso eigą, kurti palankią mokymuisi aplinką, naudoti inovatyvius mokymo ir aktyvaus mokymosi būdus, taikyti grįžtamąjį ryšį ir kitus mokyti padedančio vertinimo elementus. Vis svarbiau tampa jau mokykloje vaikus pratinti mąstyti kūrybiškai, ieškoti kompleksinių sprendimų, lavinti jų analitinį mąstymą. Pagrindinis mokytojo uždavinys turi būti pagalba vaiko talentams atskleisti ir ugdyti. Šiandieninė praktika rodo, kad mokytojai sunkiai persiorientuoja į mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymą, mokymas ir mokymasis suvokiamas kaip žinių perdavimas, sunkiai randami būdai, kaip dirbti su specialiu poreikiu turinčiais vaikais, kurių mokyklose daugėja. Mokyklų išorinio vertinimo išvadose tobulintomis mokyklų veiklos pusėmis įvardintas mokytojo veiklos planavimas, mokymosi veiklos diferencijavimas, atskirų mokinių pažangos vertinimas, nepakankamas gabių vaikų ugdymas. Viena iš esminių šios situacijos priežasčių - direktorių pavadootojų ugdymui ir ugdymo skyrių vedėjų, stebinčių mokytojų praktinę veiklą, pamokos vertinimo kompetencijos stoka. Ši programa padės atskleisti ir suvienodinti mokyklų vadovų, jų pavadootojų ugdymui ir mokytojų supratimą, kas yra geras mokymas, mokymasis. Mokytojo kasdienės veiklos (pamokos) vertinimas, grįžtamasis ryšys ir planuojamas tobulinimasis padės siekti pamokų kokybės, efektyvesnės pedagoginės sąveikos tarp mokinio ir mokytojo, stiprins mokinių motyvaciją. Ši programa reikalinga, nes suteikia galimybę pavadootojams ir skyrių vedėjams pagilinti pamokos kokybės vertinimo kompetenciją stebint ir analizuojant mokytojų veiklą.

Šios programos **tikslinės grupės**: mokyklų vadovai, jų pavadootojai ugdymui ir ugdymo skyrių vedėjai, įvairių specialybių mokytojai, išorės vertintojai.

Visuose užsiėmimuose dalyvauja išorės vertintojas, kuris suteikia teorinių žinių ir vadovauja praktinei veiklai.

Įgyvendinus programą, mokyklų vadovai, jų pavadootojai ugdymui, skyrių vedėjai ir mokytojai patobulins pamokos kokybės vertinimo kompetenciją. Tai leis pagerinti pamokos organizavimą (mokytojo veiklos planavimą, mokymosi veiklos diferencijavimą, atskirų mokinių pažangos vertinimą, gabių vaikų ugdymą).

Tikėtina(-os) kompetencija(-os), kurią(-ias) įgis Programą baigęs asmuo - Programos dalyviai patobulins pamokos vertinimo kompetenciją (Mokytojo bendrakultūre kompetencija/ Tiriamosios veiklos kompetencija/ Organizuoti profesinės veiklos tyrimą).

Trukmė: 18 akad. val. (praktikumas - 12 akad. val., savarankiškas darbas - 6 akad. val.)

Programos tikslai ir uždaviniai

Tikslas - patobulinti mokyklų vadovų ir mokytojų veiklos vertinimo ir įsivertinimo kompetenciją siekiant gerinti pamokos kokybę.

Uždaviniai:

1. Aptarti mokytojo veiklos vertinimo ir įsivertinimo sritis, kriterijus, metodus, ir procedūras.
2. Išanalizuoti bendruosius pamokos kokybės požymius.
3. Išsiaiškinti mokytojo veiklos tobulinimo galimybes.
4. Pristatyti mokytojo kompetencijų tobulinimo galimybes.
5. Atlikti savianalizę igyotos patirties pagrindu.

Programos turinys

	Trukmė (akad. val.)
--	------------------------

1 diena (tiesioginio kontakto užsiėmimas)

1. Mokytojo veiklos vertinimo sistema šalyje/ mokykloje. <i>Metodai: pristatymas, dokumentų lyginamoji analizė, refleksija, pamokos vertinimo formų analizė.</i>	1.5
1.1. Mokytojo veiklos vertinimo ir įsivertinimo sritys, metodai, principai, kriterijai ir procedūros.	1
1.2. Instrumentai pamokos kokybei vertinti.	0.5
2. Bendrieji pamokos kokybės požymiai. <i>Metodai: demonstravimas, stebėjimas, atvejų analizė, kritinė refleksija.</i>	3.5
2.1. Kas yra gera pamoka? Sėkmingos pamokos požymiai.	0.5
2.2. Parengtų pamokos planų aptarimas: efektyvių strategijų, mokymo priemonių ir duomenų analizė, siekiant patenkinti mokinių poreikius.	1
2.3. Praktinis mokymas(is) - Filmuotų pamokų stebėjimas ir vertinimas.	2.5
3. Savirefleksija įgytos patirties pagrindu.	0.5

2 diena (tiesioginio kontakto užsiėmimas)

4. Mokytojo veiklos tobulinimas. <i>Metodai: lyginamoji analizė, „apskritojo stalo“ diskusija, refleksija.</i>	1
4.1. Mokytojo veiklos pokyčio stebėjimas (grįžtamasis ryšys). Grįžtamojo ryšio teikimas apie tai, kaip mokytojui sekėsi pasiekti pamokos tikslus, diferencijuoti, įvertinti mokinių akademinę pažangą.	0.5
4.2. Mokytojų konsultavimas dėl pamokos kokybės tobulinimo/gerinimo.	0.25
4.3. Kolegialaus pamokų stebėjimo, mokytojų įsivertinimo skatinimas.	0.25

5. Mokytojo profesinės veiklos kompetencijų tobulinimas <i>Metodai: dokumentų analizė, darbas grupėse, situacijų analizė, refleksija.</i>	1
5.1. Šiuolaikiniai reikalavimai mokytojo profesinei kompetencijai.	0.5
5.2. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis.	0.25
5.3. Mokytojo nuolatinio tobulinimosi galimybės (nuolatinis, visą gyvenimą trunkantis mokymasis, savarankiškas). Individualių profesinio tobulėjimo planų rengimas.	0.25
6. Pamokos kokybės vertinimas pagal stebėjimo tikslą <i>Metodai: demonstravimas, stebėjimas, atvejų analizė, kritinė refleksija.</i>	3.5
1.3. Teminis pamokų stebėjimas pagal mokyklos išsikeltus tikslus	0.5
1.4. Protokolų pritaikymas pasirinktam pamokos stebėjimo ir vertinimo tikslui.	0.5
1.5. Pamokos stebėjimas pagal išsikeltą tikslą ir vertinimas pagal parengtą pamokos stebėjimo protokolą. Akcentas - stebėjimo tikslo ir išvadų dermė. Ugdomasis vertinimas.	2.5
7. Savirefleksija įgytos patirties pagrindu.	0.5

3 diena (savarankiškas darbas)

8. Pamokų stebėjimas ir vertinimas pagal parengtą pamokos stebėjimo protokolą. <i>Metodai: dokumentų analizė, individualus darbas, stebėjimas.</i>	3
9. Savarankiško darbo (pamokos stebėjimo protokolų) aptarimas. IT instrumentai vertinimo rezultatams apibendrinti. <i>Metodai: pamokų vertinimo formų analizė, refleksija.</i>	2.5
10. Savirefleksija įgytos patirties pagrindu.	0.5
Iš viso:	18

Programos mokymo(si) metodai

Šios programos mokymas remiasi mišraus mokymosi (angl. blended) metodu: tradicinio mokymo auditorijoje derinimas su nuotoliniu mokymusi kompiuterių tinklo aplinkoje.

Mokymas dažniausiai vyksta kitoje vietoje nei mokymasis per sukurtą e-platfor-
mą, kaip atvirusius švietimo išteklius.

Kas yra atviri švietimo ištekliai?

- Mokymo, mokymosi ir tyrimų ištekliai, kurie patalpinti viešoje erdvėje arba paskelbti naudojant licencijas, leidžiančias pagal intelektinės nuosavybės teises laisvą kūrinių naudojimą arba panaudojimą kitais tikslais.
- AŠI apima pilnus kursus, kursų medžiaga, atskirus modulius, vadovėlius, vaizdo įrašus, testus, programinę įrangą bei kitokius įrankius, medžiagą ar technologijas, naudojamas žinių perteikimui.

(Atkins, Brown, Hammond, 2007)

Metodai: pamokų stebėjimas, vertinimas, diskusija, „apskritojo stalo“ diskusija, pristatymas, dokumentų lyginamoji analizė, refleksija, demonstravimas, atvejų analizė, kritinė refleksija, darbas grupėse.

2.5. IKT įrankiai mokytojų vertinimui, įsivertinimui ir kvalifikacijos tobulinimui

Siekiant pagerinti mokytojų vertinimo bei įsivertinimo kokybę ir pagreitinti kvalifikacijos kėlimo plano rengimo procesą, projekte buvo numatyta parengti kompiuterinius vertinimo įrankius. Kompiuterizuoti vertinimo procesą ypač aktualu didelėms, daug mokytojų turinčioms mokykloms, todėl už šių produktų parengimą buvo atsakinga didžiausia projekto partnerė - Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazija (toliau - GJP).

Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazijos Pedagogų įsivertinimo, vertinimo ir kvalifikacijos kėlimo sistema

Pedagogų kvalifikacijos kėlimo planui parengti direktoriaus įsakymu sudaroma darbo grupė, kuri remiasi GJP Ugdymo kokybės užtikrinimo sistemos įgyvendinimo priemonėmis. Kiekvienų mokslo metų pradžioje pagal GJP Ugdymo kokybės užtikrinimo sistemą visas pedagogų kolektyvas internetinėje apklausos sistemoje pildo klausimyną „GJP Ugdymo proceso kokybės įsivertinimas“, sudarytą iš 3 dalių: 1) asmeninių pamokos planavimo ir organizavimo įgūdžių įsivertinimas, 2) mokymų siūlymai, 3) mokytojų pageidavimai.

1) *Asmeninių pamokos planavimo ir organizavimo įgūdžių įsivertinimas.* Pedagogai įsivertina asmeninius pamokos planavimo ir organizavimo įgūdžius, atitinkančius Pamokos stebėjimo protokole (toliau - Protokolas) mokyklos vadovų fiksuojamus mokytojo veiklos pamokoje aspektus. Mokyklos vadovai per mokslo metus stebi mokytojų pamokas pagal Protokolus ir lygina kiekvieno mokytojo įsivertinimo atitikimą stebėtos pamokos vertinimui. Įvertinus stebimus mokytojo veiklos pamokoje aspektus (išskiriami aspektai įvertinti 1 balu) mokyklos vadovai darbo grupei pateikia siūlymus, kokie mokymai reikalingi atskiriems mokytojams ir nurodo bendras tendencijas, kokie mokyklos pedagogų pamokos planavimo ir organizavimo įgūdžiai yra tobulintini. Pagal šias tendencijas parenkamos kvalifikacijos kėlimo programos.

1 lentelė

2017 metų Ugdymo proceso kokybės įsivertinimo duomenys:

Pamokos planavimas ir organizavimas: Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas. Aišku, kas ir kaip bus vertinama. Laikas naudojamas racionaliai.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gera	44
Patenkinamai	6
Reikia tobulinti	2

Mokinių mokymas: mokymo medžiaga yra gerai parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi; naudoja tinkamus metodus; veikla įvairi; darbą diferenciuoja, individualizuoja ir tikrina namų darbus.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gerai	38
Patenkinamai	7
Reikia tobulinti	7

Mokinių mokymasis: pamokose mokiniai geba vertinti savo mokymąsi ir įvardinti sunkumus; mokiniai aktyvūs pamokoje ir įsitraukia į siūlomas veiklas.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gerai	41
Patenkinamai	6
Reikia tobulinti	4

Pagalba mokiniui: individualizuoja darbą ir konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gerai	35
Patenkinamai	9
Reikia tobulinti	8

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas: skatina ir vertina visos pamokos metu; taiso klaidas.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gerai	45
Patenkinamai	4
Reikia tobulinti	1

Santykiai su mokiniais ir klasės valdymas: sukuriama mokymuisi palanku klasės mikroklimatas; santykiai su mokiniais pagarbūs; pamokose aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai; gerai valdoma klasė.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gerai	49
Patenkinamai	2
Reikia tobulinti	1

Mokymosi aplinka: sukuriama mokymuisi tinkama aplinka.

Šis pamokos etapas vertinamas:

Vertinimo variantas	Vertinimas
Gerai	38
Patenkinamai	8
Reikia tobulinti	5

Mokytojų įsivertinimo duomenys rodo, kad silpniausia sritis yra **individualizavimas konsultuojant ir teikiant pagalbą atskiriems, įvairių poreikių turintiems mokiniams bei jų grupėms**, todėl į kvalifikacijos kėlimo programą įtraukiamas seminaras apie ugdymo proceso individualizavimą (žr. 3 lentelę „Kvalifikacijos kėlimo planas“).

2) *Mokymų siūlymai*. GJP Ugdymo proceso kokybės įsivertinimo anketoje yra įtraukti tokie klausimai, kad atsakymai į juos tiesiogiai formuotų Kvalifikacijos kėlimo plano kryptis.

2017 metų Ugdymo proceso kokybės įsivertinimo duomenys, iš kurių išskiriamos 3 aktualiausios tobulintinos sritys:

2 lentelė

Siūlymai Kvalifikacijos kėlimo planui

Kokių Jums reikia mokymų, kurie pagerintų pamokos kokybę? Mokymų skirtų:

Atsakymų variantas	Pasirinkimų	Santykis, %
1 Pamokos planavimo ir organizavimo gebėjimams tobulinti	11	7.01
2 Mokinių mokymo organizavimo gebėjimams tobulinti	16	10.19
3 Mokinių mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymo gebėjimams tobulinti	35	22.29
4 Pagalbos mokiniui teikimo gebėjimams tobulinti	18	11.46
5 Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo gebėjimams tobulinti	16	10.19
6 Klasės valdymo ir palankaus mikroklimato kūrimo gebėjimams tobulinti	13	8.28

7	Mokinių ugdymuisi palankios mokymo aplinkos kūrimo gebėjimams tobulinti	8	5.1
8	Metodinių priemonių taikymo pamokoje gebėjimams tobulinti	12	7.64
9	Dalyko didaktikos taikymo pamokoje gebėjimams tobulinti	10	6.37
10	Emociniam intelektui ir asmeninėms kompetencijoms (pvz.: pasitikėjimui, savianalizei, iškalbai ir t.t.) ugdyti	18	11.46

Duomenys rodo, kad didžiausias poreikis yra mokymų, skirtų mokinių mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymo gebėjimams tobulinti, emociniam intelektui ir asmeninėms kompetencijoms (pvz.: pasitikėjimui, savianalizei, iškalbai ir t.t.) ugdyti, pagalbos mokiniui teikimo gebėjimams tobulinti. Atsižvelgdama į apklausos duomenis darbo grupė į kvalifikacijos kėlimo planą įtraukia atitinkamas tobulinimo kryptis ar konkrečius seminarus (žr. 3 lentelę).

3) *Mokytojų pageidavimai*. Apklausoje pateikiamas atviras klausimas „Kokios dar neišvardintos priemonės padeda Jums siekti pamokos kokybės?“. Mokytojai turi pasirinkti priemones, kurios jiems padeda gerinti pamokos kokybę ir kokių mokymų jiems reikia. Atsakydami į tiesioginį klausimą „Kokių dar gebėjimų tobulinimuisi ar kokių konkrečių lektorių vedami seminarai Jums reikalingi?“, pedagogai nurodo konkretaus lektoriaus pavardę ar seminaro temą.

Mokytojų apklausos rezultatai kompiuterinėje programoje grafiškai palyginami su vadovų stebėtų pamokų vertinimo rezultatais. Darbo grupė apibendrina informaciją apie trūkstamus pamokos planavimo ir organizavimo įgūdžius, pageidavimus, lygina, ar jie objektyviai atitinka įsivertinimo ir vertinimo duomenis bei progimnazijos strateginius tikslus, ir numato kvalifikacijos kėlimo kryptis bei programas. Parenkant seminarus pirmenybė teikiama tiems mokymams, kuriuos veda pedagogų pageidaujami lektoriai.

2017 metų ugdymo proceso kokybės įsivertinimo duomenys rodo, kad pedagogai daugiausiai pageidauja Evaldo Karmazos ir psichologės Virginijos Servutienės vedamų seminarų. Atsižvelgus į šiuos pageidavimus parengiamos kryptys kvalifikacijos kėlimo planui.

3 lentelė
Kvalifikacijos kėlimo plano kryptys

Eil. Nr.	Įsivertinime ir vertinime nustatytas kvalifikacijos kėlimo poreikis	Programa	Tiekėjas
1.	Individualizavimas konsultuojant ir teikiant pagalbą atskiriems, įvairių poreikių turintiems mokiniams bei jų grupėms (<i>pamokos įsivertinimo ir vertinimo duomenys, 1 lentelė</i>)	Ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas - skirtingų mokinių poreikių tenkinimo galimybės	Kauno rajono švietimo centras
2.	Seminarai, skirti mokinių mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymo gebėjimams tobulinti (<i>Kvalifikacijos kėlimo plano apklausos duomenys 2 lentelė</i>)	Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas: planuojame, integruojame, į(si)vertiname	Kauno rajono švietimo centras
3.		7 efektyvaus mokymosi principai	Kauno rajono švietimo centras
4.	Seminarai, skirti emociniam intelektui ir asmeninėms kompetencijoms (pvz.: pasitikėjimui, savianalizei, iškalbai ir t.t.) ugdyti (<i>Kvalifikacijos kėlimo plano apklausos duomenys, 2 lentelė</i>)	Emocinio intelekto stiprinimas	Kauno rajono švietimo centras
5.		Socialinio ir emocinio ugdymo plėtojimas pamokoje	Kauno rajono švietimo centras
6.	Mokytojų pageidavimai	Asmeninio ir tarpasmeninių santykių kūrimas	Psichologė Virginija Servutienė
7.		Pozityvios komunikacijos ir emocijų navigacijos principai	Kauno rajono švietimo centras
8.	Seminarai skirti Pagalbos mokiniui teikimo gebėjimams tobulinti (<i>Kvalifikacijos kėlimo plano apklausos duomenys, 2 lentelė</i>)	Emocijų ir elgesio problemų turinčių vaikų pozityvaus elgesio ugdymo galimybės	Kauno rajono švietimo centras
9.	Mokytojų pageidavimai	„Darbas su vaikais, turinčiais elgesio problemų“	Evaldas Karmaza
10.		„Specialųjų poreikių vaikai bendrojo ugdymo mokykloje. Specialiųjų poreikių vaikų ugdymo proceso organizavimas“	Viešoji įstaiga „Centrum Educatus“

Mokyklos administracija pateikia pageidaujimų kvalifikacijos tobulinimo kryptių bei darbo grupės atrinktų konkrečių seminarų užsakymą Švietimo centrui ir su juo suderina užsiėmimų datas, lektorius. Plane numatytus mokymus kvalifikacijai tobulinti mokyklos administracija užsako centralizuotai. Lektoriai kviečiami vesti seminarus progimnazijos patalpose, kai surenkama 30 mokytojų grupė.

Parengtoje Programoje fiksuojama informacija apie mokytojų lankytus mokymus, todėl mokyklos vadovai gali stebėti duomenis apie kiekvieno pedagogo pasirenkamų seminarų tikslumą ir skaičių.

Pamokos vertinimo kaita Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazijoje

Tobulinant Pedagogų įsivertinimo, vertinimo ir kvalifikacijos kėlimo sistemą progimnazijos administracija, metodinės grupės, mokytojai daug diskutavo apie pamokos vertinimą, naudojamų protokolų veiksmingumą.

2014-2015 mokslo metais Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazijoje pamokos buvo vertinamos naudojant su direktoriaus pavaduotojais ugdymui sukurtą ir direktoriaus įsakymu patvirtintą Protokolą. Protokolų formos pateiktos prieduose 3.2.1. (Protokolas Nr.1).

2015 m. progimnazijos bendruomenė aptarė ir Mokytojų taryba kovo mėnesį patvirtino „Geros pamokos rekomendacijas“. Atsižvelgiant į šį mokyklos dokumentą ir Kauno rajono vadovų kompetencijų tobulinimo projekto metu įgytą patirtį buvo sukurtas ir nuo naujų mokslo metų pradėtas naudoti Protokolas Nr.2.

Protokolas Nr.2 buvo pristatytas ERASMUS+ projekto „Better Educating - Better Learning“ (Geresnis švietimas - geresnis mokymasis) partneriams susitikime Turkijoje 2015 m. lapkričio mėnesį. Projekto diskusijose buvo daug kalbėta apie mokytojų įsivertinimo svarbą, todėl Protokolas buvo patobulintas įtraukiant mokytojų įsivertinimą ir nuo 2016 metų pradžios pradėtas naudoti Protokolas Nr.3.

2017 m. pradžioje Protokolas buvo dar kartą patobulintas atsižvelgus į ERASMUS+ projekto „Better Educating - Better Learning“ metu įgytą patirtį ir partnerių įžvalgas. (Protokolas Nr.4).

Šis mokyklos pavyzdys rodo, kad mokyklos administracija negali tiesiogiai nusikopijuoti ir pateikti savo bendruomenei kitos mokyklos Protokolo. Vertinimo sritis turi būti išdiskutuotos su pedagogų bendruomene, kriterijai visiems aiškūs ir suprantami. Diskusijos yra mokymosi proceso dalis, jos būtinos siekiant tobulėti.

Prieduose pateikti mokyklų Protokolų pavyzdžiai gali būti naudojami tiek įgyvendinant šiame leidinyje pateikiamą kvalifikacijos tobulinimo programą, tiek mokyklose diskutuojant ir rengiant savo įstaigos Protokolų formas.

Kas dar pateikta prieduose?

Prieduose pateikiamos kelios nuorodos į filmuotas anglų kalbos ir istorijos pamokas projekto partnerinėse mokyklose, šių pamokų planai, Protokolai, mokytojų refleksijos. Kiekviena mokykla projekte kurtą medžiagą prisitaikė pagal savo kontekstą. Pamokos vertintos pagal stebėjimo metu mokykloje patvirtintas formas.

Pateikiamų filmuotų ir vertintų pamokų medžiaga yra skirta mokytiis aptarti pamokas, pastebėti jų privalumus ir tobulintinus aspektus. Protokoluose parašytos

trumpos pastabos apie visas vertinimo sritis, bet pagrindinis dėmesys skiriamas numatytam stebėjimo tikslui aptarti. Kaip parodė projekto praktika, vertintojams sunkiausia yra susitelkti ties viena vertinimo sritimi ir ją išsamiai paanalizuoti. Kad pamokų aptarimo diskusijos būtų veiksmingesnės, mokyklos pamokų stebėsenos plane išsikėlus pamokos vertinimo tikslus, vertėtų juos išsamiau aptarti metodinėse grupėse (metodinėje taryboje). Tikslinga pasirengti Protokolus, kuriuose plačiau išskleidžiami stebimo tikslo aspektai. Prieduose 3.2.3. pateikiame keletą tokių Protokolų pavyzdžių. Tikimės, kad šie gerosios praktikos pavyzdžiai paskatins mokyklas daugiau diskutuoti, įsivertinti savo ir vertinti kolegų pamokas.

Projekto metu pasikeitusi Turkijos politinė situacija, stipriai palietusi ir švietimo sistemą, pristabdė numatytą intensyvesnį bendradarbiavimą (pavyzdžiui, Konijos mokyklos į eTwinning platformą negalėjo įkelti savo informacijos ir nebematė mūsų medžiagos), buvo kilęs nerimas ir rašant laiškus. Vizitų Lietuvoje metu stebėję pamokas ir jų aptarimus Turkijos partneriai buvo labai susidomėję kolegiška konsultavimo pagalba, Lietuvos mokyklų vertinimo ir įsivertinimo sistema, IQES online Lietuva platforma, tačiau teigė, kad pokyčių galimybės jų mokyklose priklauso nuo aukštesnės valdžios.

Turkijos mokyklos taip pat filmavo ir bandė vertinti pamokas pagal mūsų sukurtus Protokolus, bet jiems buvo sudėtinga rašyti komentarus, nes neturi tokios vertinimo praktikos. Mūsų mokytojams pabandžius vertinti ir komentuoti jų pamokas supratome, kad tai būtų neetiška dėl kultūrinių skirtumų. Vertinant mokytojo veiklą visada būtina atsižvelgti į vietos kontekstą. Prieduose pateikiame tik nuorodas į partnerinėse Konijos mokyklose filmuotas anglų kalbos pamokas, kad būtų galima suvokti kultūrinių skirtumų svarbą.

Turkijos partneriai projekte buvo atsakingi už antrą intelektualinį produktą (IP2) **E-mokymosi platformą penkioms skaitmeninėms kompetencijoms**. Parengę medžiagą jie Konijoje organizavo 5 dienų mokymus visiems projekto partneriams. Šiuose kursuose dalyvavo po vieną atstovą iš visų Lietuvos partnerinių institucijų. Įgyta patirtis buvo apibendrinta ir pagal partnerių sukurtą medžiagą Švietimo centras parengė kvalifikacijos tobulinimo programą, kuri buvo išbandyta 2017 m. birželio mėnesį - GJP mokytojams buvo pravestas seminaras.

E-mokymosi platforma penkioms skaitmeninėms kompetencijoms yra pateikta projekto interneto puslapyje <http://www.bettereducatingbetterlearning.eu/mod/page/view.php?id=144>

3. PRIEDAI

Kad mokymas būtų sėkmingas, jis turi ne informuoti, bet įkvėpti.

T. Šarperas Nolsonas

3.1. Apklauso rezultatus suvestinė

MOKYTOJO VEIKLOS VERTINIMAS

1. Kokia mokytojo veiklos vertinimo sistema mokykloje?

LT LR Švietimo įstatymo 37 str. 4 p. Švietimo kokybei gerinti vykdoma švietimo stebėseną, tyrimai, mokyklų veiklos įsivertinimas ir išorinis vertinimas, mokyklų vadovų ir mokytojų atestacija, mokymosi pasiekimų vertinimas.

Nacionaliniu lygmeniu vykdomas išorinis mokyklų veiklos kokybės vertinimas (ne rečiau kaip 7 metai) pagal patvirtintą Mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo metodiką. Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra yra parengusi išsamų pamokos kokybės vertinimo protokolą.

Mokytojo veiklos vertinimo sistema mokykloje pagrįsta mokytojo atestacijos nuostatų, bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijų, mokyklos veiklos plano bei kvalifikacijos tobulinimo plano nuostatomis.

Mokytojo veiklą stebi ir vertina mokyklos vadovai ir kolegos (gerosios patirties sklaida). Direktorių pavaduotojai ugdymui (skyrių vedėjai) pagal ugdomosios priežiūros veiklos planą stebi mokytojų pamokas ir vertina pamokos kokybę ir mokytojo veiklą atsižvelgdami į veiklos stebėjimo tikslą. Mokslo metų pabaigoje mokytojai įsivertina savo veiklą pagal mokyklos pasirengtą modelį ir aptaria su kuruojančiu mokyklos vadovu.

TUR Pagal šalyje priimtus švietimo dokumentus mokytojo veiklą reikia vertinti du kartus per mokslo metus. Konkrečios mokytojo veiklos vertinimo sistemos (metodikos) nėra sukurta. Mokyklos direktoriai vykdo mokytojo veiklos vertinimą: lankosi ir analizuoja pamokas, stebi jo vadovavimą klasei, komunikuoja su mokiniais. Bet tai neleidžia pamatuoti mokytojų kompetencijų.

2. Ar mokykla turi parengusi instrumentą pamokos kokybei vertinti?

LT Mokyklos turi pasirengusios pamokos vertinimo lapus (protokolus), kuriais siekiama gerinti pamokos kokybę ir mokinių pasiekimų pažangą. Dėl jų susitaria visa pedagoginė bendruomenė. Protokolai gali būti koreguojami priklausomai nuo stebėjimo tikslo. Protokolai yra reguliariai tobulinami.

Pagal Mokytojų atestacijos nuostatus parengtas specialus apibendrinamasis protokolai, naudojamas mokytojų veiklai vertinti siekiant aukštesnės kvalifikacijos kategorijos. Mokytojui atestuojantis vertinamos 3 jo praktinės veiklos sritys: 1. ugdomosios veiklos tikslingumas, veiksmingumas ir rezultatyvumas (pamokų stebėjimas); 2. bendravimas, bendradarbiavimas ir veikla institucijos bendruomenėje; 3. profesinis tobulėjimas.

TUR Šalis neturi konkretaus pamokos kokybės vertinimo instrumento. Vienose mokyklose buvo taikoma gerosios patirties sklaidos praktika, kitose naudojama pamokos kokybės vertinimo forma, kurioje numatyti šie vertinimo kriterijai:

- Mokytojo dalykinės žinios;
- Pamokoje taikomi mokymo metodai;
- Mokinių žinių vertinimas;
- Dalykinės žinios siejamos su gyvenimu;
- Mokytojas - autoritetas;
- Gerosios patirties dalijimasis su kolegomis.

3. Kas vertina mokytojo darbą pamokoje (mokyklos vadovai (direktorius, pavaduotojas ugdymui, skyriaus vedėjas), savivaldybės (regiono) švietimo padalinių (skyrių) specialistai, išorės vertintojai)?

LT Mokytojo darbą pamokoje vertina: mokyklos vadovai: direktorius ir direktoriaus pavaduotojai ugdymui (skyrių vedėjai), savivaldybės (regiono) švietimo padalinių (skyrių) specialistai, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros vertintojai. Mokytojo darbą gali stebėti ir aptarti mokytojų metodinės grupės nariai, kolegos, rečiau - mokiniai, mokinių tėvai. Savo darbą pamokoje įsivertina ir pats mokytojas.

TUR Mokytojo darbą pamokoje vertina tik mokyklos direktorius. Nėra kitokio vertinimo metodo, kuris apimtų kitas suinteresuotas šalis (kolegas, mokinius, tėvus).

4. Kaip dažnai vertinama mokytojo veikla pamokoje?

LT Mokytojo veiklos pamokoje vertinimo dažnumas priklauso nuo stebėjimo tikslo: atliekant veiklos kokybės įsivertinimą pagal išsikeltus prioritetus (1-3 kartus per mokslo metus); vertinant konkretaus mokytojo veiklą arba sprendžiant problemą (4-10 kartų per mokslo metus); dalijantis gerąja darbo patirtimi (1-3 kartus per mokslo metus). Norinčiųjų atestuotis ir jaunų specialistų veikla stebima dažniau.

TUR Mokymo veikla vertinama pamokoje kartą per semestrą - du kartus per mokslo metus.

5. Kaip analizuojama ir vertinama pamoka (pokalbis su mokytoju, išsami stebėtos pamokos analizė ir kt.)?

LT Stebėtos pamokos analizuojamos ir vertinamos atsižvelgiant į pamokos stebėjimo tikslą. Pokalbio metu mokytojas įsivertina savo veiklą ir pasiektus rezultatus, išklauso stebėtojo nuomonę ir pasiūlymus veiklai tobulinti. Siekiant objektyvaus vertinimo naudojami įvairūs veiklos vertinimo būdai: stebėjimas, interviu, mokinių ir mokytojų anketavimas, rezultatų aptarimas, savistaba ir savyra, mokinių pasiekimų analizė. Pagal NMVA vertinimą po stebėtos pamokos aptariami 3 privalumai ir 2 tobulintini aspektai.

TUR Mokyklos direktorius iš anksto informuoja mokytoją apie būsimą pamokos stebėjimą. Suprantama, tai neleidžia objektyviai įvertinti kasdienio mokytojo pasiruošimo pamokoms, metodiško veiklos organizavimo. Svarbūs yra mokinių egzaminų rezultatai.

6. Kaip mokyklos vadovai tobulina pamokos, mokytojo veiklos vertinimo kompetencijas?

LT Pamokos, mokytojo veiklos vertinimo kompetencijas mokyklos vadovai tobulina seminaruose, kursuose, praktinėse konferencijose, stebėdami ir vertindami atviras pamokas, aptardami jas su kolegomis bei ekspertais metodinėse grupėse, naudodamiesi IQES online sistema*.
Direktorių pavaduotojai ugdymui ir skyrių vedėjai tobulina pamokos vertinimo kompetencijas dalyvaudami Švietimo centro ir Švietimo skyriaus vykdomame projekte „Pamokos kokybės kompetencijų tobulinimas“.**
*IQES online Lietuva - tai interneto platforma, skirta mokykloms, siekiančioms įsivertinti savo veiklą ir ją tobulinti. Prie sistemos prisiregistravusios mokyklos gali naudotis profesionaliai parengtais instrumentais mokyklos veiklos kokybei įsivertinti bei gausybę instrumentų grįžtamajam ryšiui gauti.
**Projekte organizuojami seminarai, kurių metu stebimos filmuotos ir atviros pamokos, mokomasi pildyti protokolus, aptarti vertinamas pamokas.

TUR Mokymų tokia tematika nėra.
Mokyklų direktoriai remiasi savo tyrimais, patikrinimais ir skaitytomis tezėmis. Jie mano, kad savo pastangų dėka yra susipažinę su naujais metodikomis.

MOKYTOJO VEIKLOS TOBULINIMAS

7. Kaip numatomas grįžtamasis ryšys - mokytojo veiklos pokyčio stebėjimas?

LT Mokytojo veiklos pokyčio stebėjimas priklauso nuo vertinimo išvadų ir numatomas planuojant ugdomąją priežiūrą mokyklos veiklos plane: apklausos IQES online sistemoje grįžtamajam ryšiui gauti; pamokų stebėjimas nurodant konkrečios veiklos tobulinimą, įgyjant žinių, parengiant ir pritaikant metodines priemones, stebint mokinių pažangą.
Jei mokytojas vedė puikią pamoką, rekomenduojama pasidalinti patirtimi su kolegomis.

TUR Neprivaloma mokytojui pateikti grįžtamąją informaciją. Grįžtamoji informacija pateikiama direktoriaus iniciatyva.
Manoma, kad remiantis tik vienu stebėjimu, neprotinga teikti pareiškimą dėl mokytojo darbo pokyčių.

8. Koks mokyklos vaidmuo tobulinant mokytojo kompetencijas (mokytojui siūloma tobulinti kvalifikaciją savarankiškai, dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, stebėti kolegų pamokas, mokytis iš kitų kolegų, kt.)?

LT Pagal LR Švietimo įstatymo 49 str. 2 d. mokytojas turi teisę ne mažiau kaip 5 d. per metus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose. Mokyklos administracija parengia mokytojų kvalifikacijos tobulinimo planą, atsižvelgdama į mokyklos prioritetus, mokytojų metinės veiklos analizės, vertinimo ir įsivertinimo išvadas, metodinių grupių pasiūlymus ir valstybės skiriamas mokinio krepšelio lėšas mokytojų kvalifikacijai tobulinti.

Mokykla sudaro sąlygas mokytojams tobulinti kvalifikaciją įvairiuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, organizuojamos savistabos ir bendradarbiavimo dekados, konferencijos, edukacinės išvykos į kitas šalis ugdymo įstaigas, metodinės laboratorijos, taikomas paramos modelis „Kolega - kolegai“, skatinama gerosios patirties sklaida mokykloje ir už jos ribų bei mokytojų savišvieta.

TUR Mokytojas gali teikti paraišką dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose, kurias koordinuoja Nacionalinė švietimo ministerija. Mokyklos direktorius, įvertinęs mokytojo veiklą ir pastebėjęs nepakankamas dalykines kompetencijas, informuoja nacionalinio švietimo rajono valdybą, kuri pataria mokytojui dalyvauti kvalifikacijos kėlimo ir tobulinimo programose.

9. Kaip mokytojas atlieka savo veiklos įsivertinimą?

LT Veiklos įsivertinimo formas nusistato pati mokykla (pavyzdžiui, mokytojas pildo pamokos įsivertinimo „voratinklį“* ir veiklos įsivertinimo anketą).
Mokytojas pildo metines darbo ataskaitas, kuriose apžvelgia išsikeltų tikslų įgyvendinimą, vykdytas projektines, šviečiamąją, tiriamąją veiklas, dalyvavimą kvalifikaciniuose seminaruose, vertina mokinių pasiekimus bei suplanuoja kitų metų veiklas ir savo kvalifikacijos tobulinimą.
Mokykloms rekomenduojama metų pabaigoje pristatyti visą savo veiklą metodinės grupės pasitarime arba aptarti metiniame pokalbyje su mokyklos vadovu.

*grafinis veiklų įsivertinimo vaizdavimas

TUR Įsivertinimas įtrauktas į bendrąją kokybės vadybos koncepciją (kaip vienas svarbiausių elementų).
Svarbiausi mokytojo įsivertinimo aspektai:
- palanki mokymosi aplinka klasėje;
- mokinių egzaminų (raštu) rezultatai.

MOKYTOJO PROFESIJOS KOMPETENCIJOS

10. Ar yra patvirtintas šalies mastu mokytojo profesijos kompetencijos aprašas?

LT „Mokytojo profesijos kompetencijos aprašas“ patvirtintas LR švietimo ir mokslo ministro įsak. Nr. ISAK-54 2007-01-15,
„Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašas“ patvirtintas LR švietimo ir mokslo ministro įsak. Nr. V-774 2014 m. rugpjūčio 29 d.

TUR Nacionaliniu lygiu patvirtintas mokytojo profesinių kompetencijų aprašas. Pagal 1739 įstatymo (Pagrindinis nacionalinio švietimo įstatymas) 43 straipsnį mokytojo profesija yra kompetencija, kurią sudaro ugdymo, mokymo ir susijusių užduočių vadybos pareiga. Mokytojai privalo tinkamai atlikti savo profesinę pareigą pagal aukščiausius Turkijos nacionalinio švietimo principus. Rengimas mokytojo profesijai vyksta tobulinant bendrąsias žinias ir specializuojantis edukacijos ir pedagoginio ugdymo srityse.

11.	Kokios yra pagrindinės mokytojo profesijos kompetencijos (nacionaliniame lygmenyje)?
LT	Pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą mokytojo profesijos kompetencijų aprašą pagrindinės mokytojo profesijos kompetencijos yra bendrakultūrinė, profesinės, bendrosios ir specialiosios kompetencijos.
TUR	Pagal Konstituciją Švietimo ministerija nustatė 6 pagrindines profesines mokytojo kompetencijas, 31 subkompetenciją ir 233 veiklos indikatorių. 6 pagrindinių kompetencijų sritys: <ul style="list-style-type: none"> • Asmeninės ir profesinės vertybės - profesinis tobulėjimas. • Mokinių pažinimas. • Mokymo ir mokymosi procesas. • Mokymasis ir tobulėjimas. Stebėjimas ir vertinimas. • Mokyklos, šeimos ir bendruomenės ryšiai. • Programos ir turinio žinios.

3.2. Gerosios praktikos pavyzdžiai

3.2.1. Garliavos Jonučių progimnazijos pamokų stebėjimo protokolai

Protokolas Nr.1

KAUNO RAJONO GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA PAMOKOS STEBĖJIMO PROTOKOLAS

Vertintojas _____
(Vardas ir Pavardė) (Pareigos)

Stebėjimo tikslas _____

Mokytojas _____
(Vardas ir Pavardė) (Dalykas) (Kvalifikacinė kategorija)

Klasė _____

Mokinių skaičius _____
(Sąrašė) (Pamokoje)

Data _____

Pamokos tema _____

Uždavinys _____

Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai Pažymėti (+)		Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Reikia tobulinti	Nėra/ negalėjo būti
		Pažymėti (+)				
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:						
1.1.	Tema aiški.					
1.2.	Pamokos uždavinys aiškus.					
1.3.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.					
1.4.	Medžiaga parengta.					
1.5.	Laikas naudojamas racionaliai.					
2. Mokymas:						
2.1.	Mokytojos aiškinimas suprantamas.					
2.2.	Mokymo medžiaga aktuali, siejama su mokinio patirtimi.					
2.3.	Tinkami metodai.					
2.4.	Atsižvelgiama į mokinių poreikius.					
2.5.	Derinamas individualus ir grupinis mokymas.					
2.6.	Individualizuojami namų darbai.					
2.7.	Tikrinami namų darbai.					
2.8.	Teikiama pagalba įvairių poreikių turintiems mokiniams.					
2.9.	Darbas diferencijuojamas.					
2.10.	Skatinamas mokinių iniciatyvumas.					
3. Mokymasis:						
3.1.	Mokiniai aktyvūs pamokoje.					
3.2.	Mokiniai geba atlikti savarankiškas užduotis.					
3.3.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.					
3.4.	Mokiniai geba bendrauti ir bendradarbiauti su kitais mokiniais ir mokytoju.					
4. Pagalba mokiniui:						
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.					
5. Vertinimas:						
5.1.	Mato kiekvieną mokinį.					
5.2.	Grįžta prie nesuprastų, neišmokyto dalykų.					
5.3.	Taiso klaidas.					
5.4.	Skatina.					
5.5.	Mokinius vertina visos pamokos metu.					
5.6.	Įvertina mokinių mokymąsi.					

6.	Santykiai, tvarka, klasės valdymas:					
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi.					
6.2.	Gerai mokinių ir mokytojo santykiai.					
6.3.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai.					
6.4.	Geba valdyti klasę.					
7.	Mokymosi aplinka:					
7.1.	Tvarkinga aplinka.					
7.2.	Mokymo priemonės naudojamos tinkamai.					

Išvados ir siūlymai:

Vertintojas _____
(Parašas) (Vardas ir Pavardė)

Mokytojas _____
(Parašas) (Vardas ir Pavardė)

Mokytojo pastabos:

Protokolas Nr.2

KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA
Pamokos stebėjimo protokolas

Data _____

Vertintojas _____
(Vardas ir Pavardė) (Pareigos)

Stebėjimo tikslas _____

Mokytojas _____
(Vardas ir Pavardė) (Dalykas) (Kvalifikacinė kategorija)

Klasė _____

Mokinių skaičius _____
(Sąrašė) (Pamokoje)

Pamokos tema _____

Uždavinys _____

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:			
1.1.	Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas.		
1.2.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.		
1.3.	Laikas naudojamas racionaliai.		
2. Mokymas:			
2.1.	Mokymo medžiaga parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi.		
2.2.	Tinkami metodai. Veiklos įvairovė.		
2.3.	Darbas diferencijuojamas.		
2.4p.	Individualizuojami namų darbai.		
2.5p.	Tikrinami namų darbai.		
3. Mokymasis:			
3.1.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.		
3.2p.	Mokiniai aktyvūs pamokoje, įsitraukia į mokytojo siūlomas veiklas		
4. Pagalba mokiniui:			
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.		
5. Vertinimas:			
5.1.	Skatina ir vertina visos pamokos metu.		
5.2p.	Taiso klaidas.		
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:			
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi. Pagarbūs santykiai.		
6.2.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai. Klasės valdymas.		
7. Mokymosi aplinka:			
7.1p.	Tvarkinga aplinka.		

Vertinimo kriterijai:**3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama**

Pamokos lygis: aukščiausias, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas

Iš viso privalomų balų:

Iš viso papildomų balų:

Išvados ir siūlymai:

Vertintojas

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Mokytojas

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Pastaba. Geltonai pažymėtos sritys (su „p“ raidele) gali būti nevertinamos, jeigu jos nėra būtinos pagal pamokos stebėjimo tikslą ir mokytojos išsikeltą uždavinį.

Protokolas Nr.3
KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA
Pamokos stebėjimo protokolas

Data

Vertintojas

(Vardas ir Pavardė)

(Pareigos)

Stebėjimo tikslas

Mokytojas

(Vardas ir Pavardė)

(Dalykas)

(Kvalifikacinė kategorija)

Klasė

Mokinių skaičius

(Sąraše)

(Pamokoje)

Pamokos tema

Uždavinys

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Įsivertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:				
1.1.	Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas.			
1.2.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.			
1.3.	Laikas naudojamas racionaliai.			
2. Mokymas:				
2.1.	Mokymo medžiaga parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi.			
2.2.	Tinkami metodai. Veiklos įvairovė.			
2.3.	Darbas diferencijuojamas.			
2.4p.	Individualizuojami namų darbai.			
2.5p.	Tikrinami namų darbai.			
3. Mokymasis:				
3.1.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.			
3.2p.	Mokiniai aktyvūs pamokoje, įsitraukia į mokytojo siūlomas veiklas			
4. Pagalba mokiniui:				
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.			
5. Vertinimas:				
5.1.	Skatina ir vertina visos pamokos metu.			

5.2p.	Taiso klaidas.		
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:			
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi. Pagarbūs santykiai.		
6.2.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai. Klasės valdymas.		
7. Mokymosi aplinka:			
7.1p.	Tvarkinga aplinka.		

Vertinimo kriterijai:

3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Pamokos lygis: aukščiausias, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas

Iš viso privalomų balų:

Iš viso papildomų balų:

Išvados ir siūlymai:

Vertintojas

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Mokytojas

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Protokolas Nr.4

**KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA
Pamokos stebėjimo protokolas**

Data

Vertintojas

(Vardas ir Pavardė)

(Pareigos)

Stebėjimo tikslas

Mokytojas

(Vardas ir Pavardė)

(Dalykas)

(Kvalifikacinė kategorija)

Klasė

Mokinių skaičius

(Sąrašė)

(Pamokoje)

Pamokos tema

Uždavinys

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Įsivertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:				
1.1.	Pamokos uždavinys tikslus, nusakantis pamokos turinį, veiklą, rezultatą ir vertinimą			
1.2.	Mokymosi uždavinių, metodų ir mokymo bei mokymosi priemonių dermė			
1.3.	Laiko panaudojimo veiksmingumas ir racionalumas			
2. Mokymas:				
2.1.	Mokytojo aiškinimo, demonstravimo ir nurodymų suprantamumas			
2.2.	Mokymo medžiagos aktualizavimas, siejimas su mokinių patirtimi, interesais, poreikiais			
2.3.	Individualaus ir grupinio mokymo(si) derinimas			
2.4.	Namų darbų apimtys, tikslingumas, ryšys su darbu klasėje			

2.5.	Namų darbų individualizavimas		
2.6.	Pamokos turinio apibendrinimas ir aptarimas		
3. Mokymasis:			
3.1.	Mokinių aktyvumas pamokoje		
3.2.	Gebėjimas savarankiškai atlikti užduotis		
3.3.	Mokymasis bendradarbiaujant		
3.4.	Gebėjimas vertinti savo mokymąsi		
4. Pagalba mokiniui:			
4.1.	Individualizavimas konsultuojant ir teikiant pagalbą atskiriems, įvairių poreikių turintiems mokiniams bei jų grupėms		
5. Vertinimas:			
5.1.	Išmokimo stebėjimas, skatinimas		
5.2.	Pamokoje sukauptos vertinimo informacijos panaudojimas mokymosi uždaviniams pasiekti		
5.3.	Mokinio kompetencijų pokytis, individuali pažanga		
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:			
6.1.	Klasės mikroklimato palankumas mokymuisi		
6.2.	Tvarką ir drausmę palaikančių reikalavimų aiškumas ir laikymasis		
6.3.	Erdvių ergonomiškumas. Informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių tinkamumas ir prieinamumas		

Vertinimo kriterijai:

3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Pamokos lygis: aukščiausias, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas

Iš viso privalomų balų:

--	--

Iš viso papildomų balų:

--	--

Išvados ir siūlymai:

Vertintojas _____
(Parašas) (Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Mokytojas _____
(Parašas) (Vardas ir Pavardė)

3.2.2. Vaizdo įrašai, pamokų planai, pamokos stebėjimo protokolai, mokytojų refleksijos (pavyzdžiai mokymuisi)

Vaizdo įrašai (youtube platformoje):

Anglų kalbos mokytojos Rasos Krulikauskienės pamoka “Žmonių išvaizdos apibūdinimas” <https://www.youtube.com/watch?v=39l3cWv8AQg>

Istorijos mokytojos Lidijos Laškovos pamoka “Egipto civilizacijos pasiekimai” https://www.youtube.com/watch?v=8wcqlmBc_3l

Istorijos mokytojos Rimos Veličkienės pamoka „LDK Algirdo ir Kęstučio valdymo laikotarpis“ <https://www.youtube.com/watch?v=WYM8So4lY8s>

Anglų kalbos mokytojos Žydrūnės Puodžiukienės pamoka „Gramatinės formos „Have got“ vartojimas“ <https://www.youtube.com/watch?v=Nm9ny4ylUOw>

TURKIJOS mokyklų pamokų vaizdo įrašai

Anglų kalbos mokytojos TUBA AYDIN pamoka “Darbų pavadinimai” <https://drive.google.com/file/d/0Bzjc0RADGCpoTVVxYTBLLZ3lmbDA/view?usp=sharing>

Anglų kalbos mokytojos ANEL OZOL pamoka “Gyvates ir varnos pasakojimas” <https://drive.google.com/file/d/0Bzjc0RADGCpoTGNlWjNVYUwxZG8/view?usp=sharing>

Istorijos mokytojos FATMA NUR SARIALTIN pamokas “Pirmojo pasaulinio karo priežastys” <https://drive.google.com/file/d/0Bzjc0RADGCpoZXZwVfjOERDM3M/view?usp=sharing>

Istorijos mokytojo ŪMMŪHAN GŪL KARAKUZU pamoka “Nacionaliniai įsipareigojimai” <https://drive.google.com/file/d/0Bzjc0RADGCpoNEVqVVF4Q2Y2SEE/view?usp=sharing>

Garliavos Jonučių progimnazijos mokytojų pamokas stebėjo dvi skyrių vedėjos. Pateikiame abu vertinimus norėdami parodyti kolegialaus grįžtamojo ryšio būtinumą tobulinimuisi ir svarbą.

Pamokos planas

Pamokos tema	Žmonių išvaizdos apibūdinimas
Mokykla	Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazija
Dalykas	Užsienio kalba (anglų)
Klasė	5 kl.
Mokytojas	anglų kalbos mokytoja Rasa Krulikauskienė
Laikas	45 min
Veikla pamokoje	Mokiniai mokosi apibūdinti žmonių išvaizdą, tinkamai naudoti būdvardžius.
Vertybės	Tolerancija, būtina pilietinei visuomenei.
Pamokos uždavinys	Grupėje ir porose atlikę klausymo, kalbėjimo ir rašymo pratimus, mokiniai gebės panaudoti įvairaus stiprumo būdvardžius ir apibūdinti klasės draugų bei nuotraukose pateiktų žmonių išvaizdą.
Mokomoji medžiaga	Powerpoint pateiktis žodyno kartojimui. Vadovėlis ir pratybos. GATEWAY A1+, unit 2
Pamokos eiga	<ol style="list-style-type: none"> Įžanga, nuotaikos sukūrimas, motyvavimas, pamokos uždavinio formulavimas. 3 min Trumpas žodyno kartojimas, klasės diskusija apie išvaizdos skirtumus aptariant žmonių nuotraukas. 5 min Klausymo įgūdžių lavinimas. Individualus darbas, atsakymų tikrinimas, įsivertinimas. 7 min Kalbėjimo užduotis. Naudingų posakių aptarimas (ex.2b). 3 min Sakinių pabaigimo užduotis panaudojant įvairius būdvardžius. 10 min Darbas porose. Žmonių išvaizdos apibūdinimas. 10 min Įsivertinimas atliekant diferencijuotas užduotis. 5 min Išvados, apibendrinimas, namų darbų skyrimas (ex. 3). 2 min
Vertinimas	<p>Kiekvienas mokinys vertinamas</p> <ul style="list-style-type: none"> pamokos metu teikiant pozityvų grįžtamąjį ryšį, padrašinant ir duodant patarimus kaip mokyti. pamokos pabaigoje kiekvienas mokinys gauna taškus kaupiamajam vertinimui (maksimaliai 10 taškų, excel dokumentas priedas Nr. 1) Kriterijai vertinimui, 2 taškai skiriami jei mokinys gali be klaidų:

- naudodamas jau žinomus žodžius apibūdinti žmogaus išvaizdą;
- naudodamas stiprius ir švelnius būdvardžius tiksliau apibūdinti žmogaus išvaizdą;
- atpažinti klasės draugų apibūdinamus žmones;
- atpažinti klausymo pratime apibūdinamus žmones;
- esamojo laiko sakiniuose naudoti veiksmažodžius “to have” ir “to be”

KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA Pamokos stebėjimo protokolas

Data 2016-11-11

Vertintojas	Rita Čėplaitė, pagrindinio ugdymo skyriaus vedėja
Stebėjimo tikslas	Komunikacijos kompetencijos ugdymas (anglų k.)
Mokytojas	Rasa Krulikauskienė, mokytoja metodininkė
Klasė	5
Mokinių skaičius	13
Pamokos tema	Žmonių apibūdinimas.
Uždavinys	Po klausymo, rašymo ir skaitymo pratybų, atlikti užduotis individualiai ir poromis. Mokiniai gebės naudoti būdvardžius, apibendrinančius žmonių išvaizdą nuotraukoje ir geba atpažinti klasės draugų aprašytus žmones.

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Įsivertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:				
1.1.	Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas.	2	3	Trūksta pamokos apibendrinimo.
1.2.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.	3	3	Mokytoja turi įvertinimo sistemą.
1.3.	Laikas naudojamas racionaliai.	3	3	Pamokoje neskubant vyksta darbas, viskas labai apgalvota.
2. Mokymas:				
2.1.	Mokymo medžiaga parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi.	3	2	

2.2.	Tinkami metodai. Veiklos įvairovė.	2	3	Norėtusi įvairesnės veiklos.
2.3.	Darbas diferencijuojamas.	2	3	Uždavinys suformuluotas netiksliai, todėl ir pamokoje neatsispindi diferencijavimas.
2.4p	Individualizuojami namų darbai.		2	
2.5p.	Tikrinami namų darbai.		3	
3. Mokymasis:				
3.1.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.	2	3	Mokytoja padeda mokiniams pastebėti savo sunkumus, tačiau tuo ir pasibaigia, trūksta mokytojos ir mokinių aptarimo.
3.2p.	Mokiniai aktyvūs pamokoje, įsitraukia į mokytojo siūlomas veiklas.	3	3	Mokiniai noriai įsijungia į pokalbius, drąsiai kalba.
4. Pagalba mokiniui:				
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.	2	3	Mokinius konsultuoja, esant poreikiui individualiai teikia pagalbą.
5. Vertinimas:				
5.1.	Skatina ir vertina visos pamokos metu.	3	3	Mokytoja turi vertinimo lentelę, kurią naudoja kiekvieną pamoką. Mato mokinių pažangą.
5.2p.	Taiso klaidas.		2	
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:				
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi. Pagarbūs santykiai.	3	3	
6.2.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai. Klasės valdymas.	3	3	
7. Mokymosi aplinka:				
7.1.	Tvarkinga aplinka.	3	3	

Vertinimo kriterijai:

3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Pamokos lygis: aukščiausias, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas

Iš viso privalomų balų:

37

45

Iš viso papildomų balų:

nėra

nėra

Išvados ir siūlymai:

Mokytoja su savo mokiniais kalba tik angliškai, daug kalba, matosi, kad mokiniai supranta, ką mokytoja sako. Mokytojai siūloma, formuluojant uždavinį, ugdant komunikacines mokinių kompetencijas, naudoti daugiau formų ir būdų siekiant praplėsti veiklos įvairovę.

Vertintojas

Rita Čėplaitė

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Pamoka pavyko, uždavinys buvo pasiektas, mokiniai noriai ir smagiai mokėsi. Techniniai nesklaidumai pamokos nesutrikdė, juos pavyko greitai sutvarkyti. Atliekant kalbėjimo užduotį mokinių padaromos kalbos klaidos nėra taisomos, jie nepertraukiami, kad neatsirastų baimė kalbėti. Pastebėtos klaidos aptariamose kitose pamokose, skiriamos individualios užduotys. Pamokos stebėjimas leidžia mokytojui susidaryti pilnesnį jo ir mokinių veiklos klasėje vaizdą, kitomis akimis pamatyti tai, kas galbūt lieka nepastebėta, arba tiesiog neatkreipiamas dėmesys. Pokalbis su stebėtoju, viena vertus, yra svarbus siekiant kartu išryškinti tobulintinus pamokos aspektus, kita vertus, išsakyti teigiami pastebėjimai stiprina mokytojo pasitikėjimą savimi, gaunamas teigiamas pastiprinimas, kad veikla pamokoje organizuojama teisingai.

Mokytojas

Rasa Kulikauskienė

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA Pamokos stebėjimo protokolas

Data 2016-11-11

Vertintojas

Audra Galvanauskienė, pradinio ugdymo skyriaus vedėja

Stebėjimo tikslas

Komunikacijos kompetencijos ugdymas (anglų k.)

Mokytojas

Rasa Krulikauskienė, mokytoja metodininkė

Klasė

5

Mokinių skaičius

13

Pamokos tema

Žmonių apibūdinimas.

Uždavinys

Po klausymo, rašymo ir skaitymo pratimų atlikti užduotis individualiai ir poromis. Mokiniai gebės naudoti būdvardžius, apibendrinančius žmonių išvaizdą nuotraukoje ir gebės atpažinti klasės draugų aprašytus žmones.

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Įsivertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:				
1.1.	Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas.	2	3	Uždavinyje siekiamas rezultatas nediferencijuojamas.
1.2.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.	2	3	Pamokos pradžioje vertinimas neaptariamas, nes mokytojos vertinimo būdai tokie pat kiekvieną pamoką.
1.3.	Laikas naudojamas racionaliai.	3	3	
2. Mokymas:				
2.1.	Mokymo medžiaga parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi.	3	2	
2.2.	Tinkami metodai. Veiklos įvairovė.	2	3	Mokiniai labai daug kalba angliškai. Atkreipti dėmesį, kaip pajvairinti veiklas (daug kalbama ir klausoma).
2.3.	Darbas diferencijuojamas.	2	3	Užduotys galėtų būti skiriamos atsižvelgiant į skirtingus mokinių poreikius, interesus, gebėjimus.
2.4p.	Individualizuojami namų darbai.		2	
2.5p.	Tikrinami namų darbai.		3	
3. Mokymasis:				
3.1.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.	3	3	Mokytoja skatina mokinius įsivertinti, įvardinti sunkumus (angliškai).
3.2p.	Mokiniai aktyvūs pamokoje, įsitraukia į mokytojo siūlomas veiklas	3	3	

4. Pagalba mokiniui:				
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.	2	3	Nėra individualizavimo. Mokiniams prireikus, juos konsultuoja.
5. Vertinimas:				
5.1.	Skatina ir vertina visos pamokos metu.	3	3	Stebima ir fiksuojama individuali mokinio pažanga.
5.2p.	Taiso klaidas.		2	
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:				
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi. Pagarbūs santykiai.	3	3	
6.2.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai. Klasės valdymas.	3	3	
7. Mokymosi aplinka:				
7.1.	Tvarkinga aplinka.	3	3	

Vertinimo kriterijai: 3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Iš viso privalomų balų:

34

45

Iš viso papildomų balų:

nėra

nėra

Išvados ir siūlymai:

Mokytoja ir mokiniai pamokos metu kalba tik angliškai, tai padeda tobulinti kalbėjimo įgūdžius, skatina ir įgalina bendrauti angliškai socialiniame gyvenime. Siūloma ieškoti įvairesnių mokinių komunikavimo (kalbėjimo) būdų ir formų, veiklos įvairovės galimybių ugdant komunikacines kompetencijas.

Vertintojas

(Parašas)

Audra Galvanauskienė

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Pamoka pavyko, uždavinys buvo pasiektas, mokiniai noriai ir smagiai mokėsi. Techniniai nesklaidumai pamokos nesutrikdė, juos pavyko greitai sutvarkyti. Atliekant kalbėjimo užduotį mokinių padaromos kalbos klaidos nėra taisomos, jie nepertraukiami, kad neatsirastų baimė kalbėti. Pastebėtos klaidos aptiriamos kitose pamokose, skiriamos individualios užduotys. Pamokos stebėjimas leidžia mokytojui susidaryti pilnesnį jo ir mokinių veiklos klasėje vaizdą, kitomis akimis pamatyti tai, kas galbūt lieka nepastebėta, arba tiesiog neatkreipiamas dėmesys. Pokalbis su stebėtoju, viena vertus, yra svarbus siekiant kartu išryškinti

tobulintinus pamokos aspektus, kita vertus, išsakyti teigiami pastebėjimai stiprina mokytojo pasitikėjimą savimi, gaunamas teigiamas pastiprinimas, kad veikla pamokoje organizuojama teisingai.

Mokytojas _____ Rasa Krulikauskienė
(Parašas) (Vardas ir Pavardė)

Pamokos planas

Pamokos tema	Egipto civilizacijos pasiekimai
Mokyklos pavadinimas	Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazija
Dalykas	Istorija
Mokytojas	Istorijos mokytoja Lidija Laškova
Klasė	7
Laikas	45 min.
Santrauka	Mokiniai, mokydamiesi mažose grupėse, nustatys mokslo ir kultūros pažangos priežastis, sudarys pagrindinių šiandien svarbių pasiekimų sąrašą.
Moralinės vertybės	Mokslo ir kultūros pasiekimai rodo civilizacijos lygį.
Pamokos uždaviniai	Analizuodami vadovėlių medžiagą ir papildomus literatūros šaltinius, mokiniai galės rasti 3-7 Egipto civilizacijos laimėjimus.
Šaltiniai	Pateiktys, vadovėliai, dokumentai.
Pamokos eiga	1. Įvadas, pamokos tikslai, trumpa diskusija apie namų darbus. 2. Pranešimai "Egipto civilizacija", diskusija ir vertinimas. 3. Darbas mažose grupėse analizuojant informaciją apie mokslo ir kultūros laimėjimus Egipte. 4. Grupėje surinktos informacijos pateikimas ir analizė. 5. Prezencijos metu studentai sudaro pagrindinių pasiekimų sąrašą ir užrašo argumentus. 6. Darbas su anglų kalbos vadovėliu "Pasaulio istorija", lyginamasis tyrimas apie Egipto pasiekimus. 7. Išvados apie pasiekimus. 8. Įsivertinimas. 9. Namų darbas. 10. Refleksija.
Vertinimas	Kiekvienas mokinys bus įvertintas, jei jis / ji galės įvardinti 3-9 Egipto civilizacijos laimėjimus ir jų reikšmę šiais laikais.

KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA Pamokos stebėjimo protokolas

Data 2016-11-11

Vertintojas Rita Čėplaitė, pagrindinio ugdymo skyriaus vedėja
Stebėjimo tikslas Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas
Mokytojas Lidija Laškova, mokytoja metodininkė
Klasė 7c
Mokinių skaičius 20
Pamokos tema Egipto civilizacijos pasiekimai ir šiandieninė jų reikšmė.
Uždavinys Nagrinėjant vadovėlio medžiagą ir kitus šaltinius, surasti ir suformuluoti 3-9 Egipto civilizacijos mokslo ir kultūros pasiekimus.

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Įsivertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:				
1.1.	Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas.	2	2	Nebuvo pamokos apibendrinimo.
1.2.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.	3	2	Mokiniai vertina pristatymą. Mokytoja akcentuoja, kad mokiniai vertintų draugų pristatymą: rasti kas gerai ir gal yra pastabų.
1.3.	Laikas naudojamas racionaliai.	2	2	Pamokos aptarimas vyks ta po skambučio.
2. Mokymas:				
2.1.	Mokymo medžiaga parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi.	3	2	
2.2.	Tinkami metodai. Veiklos įvairovė.	3	2	Grupinis darbas. Darbas su vadovėliu. Darbas su šaltiniais.
2.3.	Darbas diferencijuojamas.	2	1	Skirstant užduotis atkreipti dėmesį į mokinių gebėjimus.
2.4p.	Individualizuojami namų darbai.			

2.5p.	Tikrinami namų darbai.	3		Pristato 2 mokiniai savo darbą, kiti mokiniai vertina.
3. Mokymasis:				
3.1.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.	3	2	Gražiai ir teisingai vertina savo draugų darbo pristatymą.
3.2p.	Mokiniai aktyvūs pamokoje, įsitraukia į mokytojo siūlomą veiklą	3	3	Visi mokiniai įtraukiami į pamokos aiškinimąsi.
4. Pagalba mokiniui:				
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.	1	1	Mokiniams su individualiais poreikiais nebuvo skirta pakankamai dėmesio.
5. Vertinimas:				
5.1.	Skatina ir vertina visos pamokos metu.	3	2	Visos pamokos metu mokiniai buvo pastebėti, pagirti.
5.2p.	Taiso klaidas.			
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:				
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi. Pagarbūs santykiai.	3	3	
6.2.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai. Klasės valdymas.	3	3	
7. Mokymosi aplinka:				
7.1.	Tvarkinga aplinka.			

Vertinimo kriterijai: 3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Pamokos lygis: aukščiausias, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas

Iš viso privalomų balų:	34	25	
Iš viso papildomų balų:	nėra	nėra	

Išvados ir siūlymai:

Pasinaudojant mokinių patirtimi pamokoje gerai atskleista pamokos tema. Mokiniai moka dirbti bendradarbiaudami, įvertinti draugų namų darbų pristatymus. Moka dirbti su vadovu ir kita literatūra, esančia kabinete. Moka įsivertinti ir vertinti kitus. Siūlome mokytojai atkreipti dėmesį į pamokos apibendrinimą, grįžtant prie iškeltų uždavinių ir palyginti su pasiekimais pamokoje. Išsiaiškinti, kokia dalis mokinių pasiekė išsikeltą uždavinį.

Vertintojas

(Parašas)

Rita Čėplaitė

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Man pasisekė sudominti mokinius, įtraukti į mano siūlomą veiklą. Mokiniai aktyviai bendradarbiavo, patys ieškojo informacijos įvairiuose šaltiniuose, analizavo ir apibendrinė. Aptarus pamoką su skyrių vedėjomis, planuoju ieškoti būdų kaip racionaliai ir įdomiai apibendrinti pamoką. Atkreipsiu dėmesį į laiko paskirstymą. Pamokos aptarimas buvo labai naudingas, padės siekti geresnės pamokos kokybės. Džiaugiuosi, kad skyrių vedėjos pastebėjo mano ir mokinių sėkmes pamokoje.

Mokytojas

(Parašas)

Lidija Laškova

(Vardas ir Pavardė)

KAUNO R. GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJA Pamokos stebėjimo protokolai

Data 2016-11-11

Vertintojas Audra Galvanauskienė, pradinio ugdymo skyriaus vedėja
Stebėjimo tikslas Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas
Mokytojas Lidija Laškova, mokytoja metodininkė
Klasė 7c
Mokinių skaičius 20
Pamokos tema Egipto civilizacijos pasiekimai ir šiandieninė jų reikšmė.
Uždavinys Analizuodami vadovėlio medžiagą ir papildomos literatūros šaltinius mokiniai gebės rasti 3-9 civilizacijos mokslo ir kultūros pasiekimus, nusakys, kokia jų reikšmė šiandien.

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Įsivertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:				
1.1.	Pamokos tema ir uždavinys aiškūs. Pamokos apibendrinimas.	2	2	Neaptarti darbo, mokymosi būdai.
1.2.	Aišku, kas ir kaip bus vertinama.	2	2	Vertins klasės draugai. Reiktų detalesnio paaikškinimo mokiniams.
1.3.	Laikas naudojamas racionaliai.	2	2	Šiek tiek trūko laiko apibendrinimui.

2. Mokymas:				
2.1.	Mokymo medžiaga parengta, aktuali, siejama su mokinio patirtimi.	3	2	Pamokoje iškeliamas klausimas: kokia Egipto civilizacijos pasiekimų reikšmė šiandien.
2.2.	Tinkami metodai. Veiklos įvairovė.	2	2	Trūksta turinio metodų, priemonių, veiklų dermės.
2.3.	Darbas diferencijuojamas.	2	1	Atkreipti dėmesį į skirtingas vaikų galimybes.
2.4p.	Individualizuojami namų darbai.			
2.5p.	Tikrinami namų darbai.	3		Vyko namų darbų pristatymas.
3. Mokymasis:				
3.1.	Mokiniai geba vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.	2	2	Mokiniai skatinami vertinti klasės draugų mokymąsi ir išmokimą. Trūksta mokytojos įvertinimo po atliktos užduoties.
3.2p.	Mokiniai aktyvūs pamokoje, įsitraukia į mokytojo siūlomas veiklas	3	3	
4. Pagalba mokiniui:				
4.1.	Individualizuoja darbą, konsultuoja įvairių poreikių turinčius mokinius.	1	1	Mokiniams su individualiais poreikiais nepritaiktos užduotys.
5. Vertinimas:				
5.1.	Skatina ir vertina visos pamokos metu.	3	2	
5.2p.	Taiso klaidas.			
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:				
6.1.	Klasės mikroklimatas palankus mokymuisi. Pagarbūs santykiai.	3	3	
6.2.	Aiškūs tvarkos ir drausmės reikalavimai. Klasės valdymas.	3	3	
7. Mokymosi aplinka:				
7.1.	Tvarkinga aplinka.	3		

Vertinimo kriterijai: 3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Pamokos lygis: aukščiausias, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas

Iš viso privalomų balų:

34

25

Iš viso papildomų balų:

nėra

nėra

Išvados ir siūlymai:

Mokėjimo mokyti kompetencija ugdoma planuotai, nuosekliai ir tiksliai. Mokytoja nuolat mokinius skatina ieškoti informacijos, apibendrinti ją, daryti išvadas. Įvairūs informacijos šaltiniai. Akcentuojamas informacijos pritaikomumas šiandienos gyvenime. Mokiniai bendradarbiauja, pagarbiai vertina kitų mokymąsi, išmokimą. Mokytojai reikėtų atkreipti dėmesį į viso pamokos tyrimo apibendrinimą (subalansuoti laiko, būdų, turinio santykį).

Vertintojas

Audra Galvanauskienė

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Man pasisekė sudominti mokinius, įtraukti į mano siūlomas veiklas. Mokiniai aktyviai bendradarbiavo, patys ieškojo informacijos įvairiuose šaltiniuose, analizavo ir apibendrino. Aptarus pamoką su skyrių vedėjomis, planuoju ieškoti būdų kaip racionaliai ir įdomiai apibendrinti pamoką. Atkreipsiu dėmesį į laiko paskirstymą. Pamokos aptarimas buvo labai naudingas, padės siekti geresnės pamokos kokybės. Džiaugiuosi, kad skyrių vedėjos pastebėjo mano ir mokinių sėkmes pamokoje.

Mokytojas

Lidija Laškova

(Parašas)

(Vardas ir Pavardė)

Pamokos planas

Mokykla: Kauno r. Zapyškio pagrindinė mokykla

Pamokos tema: Gramatinės formos „Have got“ vartojimas

Klasė: 5 klasė.

Mokytojas : anglų kalbos mokytoja Žydrūnė Puodžiukienė

Dalykas: anglų kalba

Uždavinys: Susipažinti su naujais būdvardžiais, išmokyti juos grupuoti. Mokėti tinkamai naudoti gramatinę formą „have got“ + I, you, we, they; bei ją pritaikyti dirbant individualiai ir porose.

Metodai. Klausymas, skaitymas, vaizdo medžiagos rodymas, klausimai-at-sakymai, savarankiškas darbas, darbas porose.

Priemonės. Vadovėliai, pratybos, CD, multimedija, internetas.

Literatūra. A. Maris „New Opportunities“ Beginner

A. Maris „New Opportunities“ Beginner language powerbook

Pamokos eiga:

Pamokos eiga ir laikas	Mokytojo veikla	Mokinio veikla
1. Įvadas (2 min.)	Pamokos temos, uždavinių skelbimas. Būdvardžiai	Klauso įrašo ir kartoja žodžius.
2. Pamokos eiga (35 min.)	<p>Pakartojami išmokti būdvardžiai. Paleidžia įrašą. (1 min.)</p> <p>Žodžių ir tarimo įtvirtinimas. Pateikia užduotį, kurią mokiniai turi atlikti individualiai: suporuoti žodžius, pasakydami jų priešingybę (antonimus). (2 min.)</p> <p>Mokiniam pateikia užduotį, kurią atliekant prisimenamas gramatinės formos vartojimas (2 min.)</p> <p>Paskirsto vaidmenis dialogui skaityti. Dialogo skaitymas ir išmoktų žodžių sudėliojimas į reikiamas vietas. (5 min.)</p> <p>Gramatinės formos „have got“ pakartojimas. Vaizdo įrašo peržiūra. Multimedijos pagalba. Atkreipia mokinių dėmesį į gramatinės formos trumpinimą. (5 min.)</p> <p>Pateikia užduotį, kurią atlikdami mokiniai sudaro „Have...got?“ klausiamąją formą. (3 min.)</p> <p>Skiria užduotį atlikti raštu. (14 min.)</p> <p>Skiria užduotį darbui poromis. (3 min.)</p>	<p>Dirba individualiai, paklausti įvardina žodžių grupę, kurią sudarė.</p> <p>Mokiniai sugalvoja ir sudaro sakinius vartodami išmoktus žodžius.</p> <p>Paskirstytais vaidmenimis mokiniai skaito dialogą. Klausio dialogo, pagal girdėtą tekstą sudėlioja trūkstamus žodžius į reikiamas vietas. Stebėdami vaizdo įrašą mokiniai prisimena kaip gramatinė forma naudojama sakinyje, pakartoja formų trumpinimą.</p> <p>Mokiniai, naudodami išmoktą formą, užduoda klausimą draugui: „Have you got...?“ („Grandinėle“)</p> <p>Užduotis atlieka raštu.</p> <p>Vartodami sudarytus klausimus mokiniai klausinėja vieni kitų. Moko tinkamai suformuluoti ir užduoti klausimą bei geba atsakyti į užduotą klausimą.</p>

3. Apibendrinimas (Refleksija 5 min.)	Paprašo mokinių prisiminti, ką išmoko pamokos metu. Kviečia mokinius prie lentos užrašyti, ką pavyko išmokti ir suprasti. Atkreipia dėmesį į iškilusias problemas atliekant užduotis, jas paaiškina. (4 min.)	Mokiniai savo noru eina prie lentos, rašo sakinius vartodami „have got“ formą. Aiškinasi, ką pavyko suprasti ir ko ne. Mokiniai atlieka užduotis pratybose (pagal temą).
4. Namų darnų skyrimas. Įsivertinimas/įvertinimas (3 min.)	Skiria užduotis pratybose išmoktai medžiagai įtvirtinti. (1 min.) Mokiniai įsivertina. Namų darbas: užbaigti pratybų užduotis.	Mokiniai pasisako, ar pavyko suprasti temą, kas pavyko ir kas nepavyko.

Pamokos stebėjimo protokolas

KAUNO R. ZAPYŠKIO PAGRINDINĖ MOKYKLA
Pamokos stebėjimo protokolas

	Data	2016.11.28
Vertintojas Rima Veličkienė	direktorius pavaduotoja ugdymui	
Vardas pavardė	pareigos	
Stebėjimo tikslas	Mokinių įsivertinimas pamokose	
Dalykas	anglų k.	
Mokytojas	Žydrūnė Puodžiukienė	anglų k. vyr. mokytoja
	Pavardė	Kvalifikacinė kategorija
Klasė	5	
Mokinių skaičius	18	17
	Sąraše	Pamokoje
Pamokos tema	Gramatinės formos “Have got” vartojimas	
Uždavinys	Susipažinti su naujais būdvardžiais, išmokti juos grupuoti. Mokėti tinkamai vartoti gramatinę formą “Have got” +I, you, we, they, bei ją pritaikyti dirbant individualiai ir porose.	

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:			
1.1.	Pamokos uždavinio aiškumas.	2	Uždavinys nepakankamai aiškus, reikėtų sukonkretinti, nurodant sąlygas.

1.2.	Pamokos apibendrinimas.	2	Mokymosi medžiaga apibendrinta naudojant IT. Reikėtų į veiklą aktyviau įtraukti mokinius.
1.3.	Laiko panaudojimo racionalumas ir veiksmingumas.	3	Parinktas tinkamas tempas.
2. Mokymas:			
2.1.	Mokymo medžiagos pateikimas, aktualizavimas.	3	Vaizdžiai ir aiškiai pateikta mokymo medžiaga.
2.2.	Tinkamų metodų parinkimas. Veiklos įvairovė.	3	Mokymosi veikla nukreipta į uždavinio įgyvendinimą. Taikomi įvairūs metodai, derinant individualų darbą su darbu porose.
2.3.	Namų darbų tikslingumas ir ryšys su darbu klasėje.	3	Namų darbų užduotis tiesiogiai siejama su klasės darbu, tikslingai skiriama žinių įtvirtinimui.
3. Mokymasis:			
3.1.	Mokinių gebėjimas vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumus.	2	Dauguma mokinių geba įvertinti savo mokymąsi. Keturiems mokiniams sunku įvardinti pasiekimus ir sunkumus pamokoje, kaip galėtų pagerinti savo mokymąsi.
3.2.	Mokinių aktyvumas pamokoje, įsitraukimas į mokytojo siūlomą veiklą.	2	Mokiniai atlieka mokytojos nurodytas užduotis. Pakankami dalies mokinių savarankiško mokymosi įgūdžiai. Kitiems mokiniams padeda mokytoja.
4. Pagalba mokiniui:			
4.1.	Mokymosi diferencijavimas ir individualizavimas.	1	Aukštos mokymosi motyvacijos mokiniai greitai atlieka nurodytas užduotis. Didesnį dėmesį reikėtų atkreipti ir skirti papildomų užduočių labai gerai besimokantiems mokiniams.

5. Vertinimas:			
5.1.	Skatinimas ir vertinimas.	2	Mokiniai už atliktą darbą skatinami pagyrimu. Žinios ir gebėjimai pamokoje nebuvo vertinami.
5.2.	Kiekvieno mokinio matymas pamokoje.	2	Stebimas mokinių išmokimas, grįžtama prie uždavinio iškelimo. Dauguma mokinių jaučiasi pastebėti.
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:			
6.1.	Klasės mikroklimato palankumas mokymuisi.	3	Sukurta darbinga aplinka. Sudarytos sąlygos mokinių saviraiškai ir kūrybiškumui plėtotis.
6.2.	Tvarkos ir drausmės reikalavimų aiškumas. Klasės valdymas.	3	Valdomi klasėje vykstantys procesai.
7. Mokymosi aplinka:			
7.1.	Aplinkos estetiškumas, patalpos tinkamumas mokytis.	3	Aplinka tinkamai pritaikyta, yra mokymuisi reikalingos priemonės.

Vertinimo kriterijai:

3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama

Išvados ir siūlymai:

Mokiniai pamokos pabaigoje savo žinias ir gebėjimus įsivertina atsakydami į mokytojos pateiktus klausimus: „Ką sužinojau?“ ir „Ko nesupratau?“. Mokiniai, į klausimus atsakę teigiamai, galėjo savo žinias pademonstruoti lentoje. Mokiniai iškilusius neaiškumus turėjo galimybę išsiaiškinti, atlikdami užduotis lentoje. Gerai besimokantys mokiniai įsivertina savo mokymąsi. Silpniau besimokantiems mokiniams sunku įvardinti mokymosi pasiekimus ir sunkumus. Reikalinga mokytojos pagalba įsivertinimo procese. Klasėje yra skirtingų gebėjimų mokinių, todėl būtina diferencijuoti mokymosi užduotis ir veiklas.

Vertintojas _____

(Parašas)

Rima Veličkienė _____

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Gabesnieji mokiniai geba įsivertinti savo mokymąsi, įvardinti savo pasiekimus pamokoje. Silpniau besimokantieji patiria sunkumų įsivertindami savo mokymosi pamokoje pasiekimus ir trūkumus. Su pastebėjimais sutinku. Iškosiu įvairesnių mokinių įsivertinimo metodų. Didesnį dėmesį skirsiu užduočių diferencijavimui. Tiksliau suformuluosiu pamokos uždavinį.

Mokytojas

(Parašas)

Žydrūnė Puodžiukienė

(Vardas ir Pavardė)

Anglų kalbos mokytojos Žydrūnės Puodžiukienės refleksija po stebėtos pamokos

Pamokos uždaviniai buvo pasiekti. Atliekant užduotis buvo įtraukti visi mokiniai. Besimokydami jie drąsiai reiškė savo nuomonę, aiškinosi dalykus, kurių nesusprato ar sunkiau sekėsi suvokti. Pamokoje buvo mokinių su skirtingais mokymosi poreikiais. Atsižvelgdama į tai, ateityje stengsiuosi daugiau dėmesio skirti šiems mokiniams. Gabesniems mokiniams skirsiu daugiau pamokos temos užduočių pagal jų gebėjimus. Dalis mokinių lengvai įsivertino, paaiškino, kaip jiems sekėsi pamokoje, gebėjo paklausti, kas buvo neaišku, tačiau dalis nemokėjo įsivertinti ir pasakyti, kas jiems sekėsi, o kas ne.

Naudojant pamokos vertinimo įrankį (pamokos protokolą) yra lengviau pastebėti ir atkreipti dėmesį į tai, ką turėčiau pagerinti kitose savo pamokose.

Pamokos planas

Mokykla: Kauno r. Zapyškio pagrindinė mokykla
Klasė: 8 klasė.
Data: 2016-12-13
Mokytojas: Rima Veličkienė
Dalykas: istorija
Pamokos tema: LDK Algirdo ir Kęstučio valdymo laikotarpis.
Uždaviniai: Išklause mokymo medžiagą, perskaite tekstą, dirbdami grupėje ir individualiai:
 1) apibūdinsite Algirdo ir Kęstučio laikų valstybę.
 2) paaiškinsite, kaip keitėsi Kryžiuočių ordino karo taktika.
Metodai. Klausymas, skaitymas, iliustracijų, dokumentų nagrinėjimas, savarankiškas darbas, darbas grupėse, darbas porose.
Priemonės. 8 klasės istorijos vadovėlio „Laikas“ I dalis, užduočių sąsiuvinis, viduramžių istorijos atlasas, CD „Įdomioji Lietuvos istorija“, multimedija.

Pamokos eiga:

Pamokos eiga ir laikas	Mokytojo veikla	Mokinio veikla
1. Įvadas (6 min.)	Užduotis mokiniams: iš žinomų įvykių sudėlioti „Atsiminimų mozaiką“. Supažindina su pamokos tema, pamokos uždaviniais.	Pasako po vieną, jų nuomone, svarbų XIII a. įvykį Lietuvoje.

2. Pamokos eiga (30 min.)	<p>Demonstruoja mokomąją vaizdinę medžiagą „Pirmieji Gediminaičiai“ (3.51-8.48), aptaria naują temą. (6 min.)</p> <p>Skiria užduotis mokinių grupėms (atsižvelgiant į mokinių gebėjimus). (6 min.)</p> <p>Darbo aptarimas. (5 min.)</p> <p>Skiria užduotis pratybų sąsiuvinuose. (6 min.)</p>	<p>Stebi demonstruojamą medžiagą, atsako į pateiktus klausimus.</p> <p>Perskaite tekstą, išnagrinėję iliustracijas, viduramžių istorijos atlasą, atlieka užduotis: I grupė - paaiškina, kodėl mirus Gediminui LDK sostas atiteko Jaunučiui. II grupė - paaiškina, kaip Ordinas pakeitė karo taktiką. III grupė - apibūdina Kęstučio valdymą. IV grupė - apibūdina Algirdo valdymą.</p> <p>Diskusija, pokalbis.</p> <p>Savarankiškai atlieka nurodytas užduotis: I grupė - 5 užduotis: išspręsti laiptažodį. II grupė - 6 užduotis: išnagrinėti iliustraciją. III grupė - 4 užduotis: išnagrinėti rašytinį šaltinį. IV grupė - 2 užduotis: pateiktus apibūdinimus priskirti Algirdo ar Kęstučio asmenybei.</p>
3. Apibendrinimas. Įsivertinimas/ įvertinimas (8 min.)	<p>Savarankiško darbo aptarimas. (7 min.)</p> <p>Prašo mokinių įsivertinti savo gebėjimus, įgytas žinias.</p>	Individualiai atlikę užduotis, aptaria darbą grupėje, pristato darbą klasei.
4. Namų darbų skyrimas (1 min.)	<p>Įtvirtina mokinių žinias: rodo medžiagą Power Point programa.</p> <p>Baigti darbą užduočių sąsiuvinyje (kas nespėjo klasėje).</p>	<p>Mokiniai aptaria įgytas žinias ir gebėjimus grupėse, klasėje.</p> <p>Stebi demonstruojamą medžiagą, atsako į klausimus.</p>

Pamokos stebėjimo protokolas

KAUNO R. ZAPYŠKIO PAGRINDINĖ MOKYKLA
Pamokos stebėjimo protokolas

Data 2016.12.13

Vertintojas Raimondas Bartkus direktorius
Vardas pavardė pareigos

Stebėjimo tikslas **Mokinių įsivertinimas pamokose**

Dalykas istorija

Mokytojas Rima Veličkienė istorijos mokytoja metodininkė
Pavardė Kvalifikacinė kategorija

Klasė 8

Mokinių skaičius 18 17
Sąraše Pamokoje

Pamokos tema LDK Algirdo ir Kęstučio valdymo laikotarpiu

Uždavinys Išklause mokymo medžiagą, perskaite tekstą, dirbdami grupėje ir individualiai:
1) apibūdinsite Algirdo ir Kęstučio laikų valstybę,
2) paaiškinsite, kaip keitėsi Kryžiuočių ordino karo taktika.

Eil. Nr.	Stebimi mokytojo veiklos pamokoje aspektai	Vertinimas	Komentaras konkrečios veiklos
1. Pamokos planavimas ir organizavimas:			
1.1.	Pamokos uždavinio aiškumas.	3	Uždavinys aiškiai ir suprantamai pateiktas visiems mokiniams.
1.2.	Pamokos apibendrinimas.	3	Mokinių žinios įtvirtintos naudojant PowerPoint programą. Mokiniai stebi demonstruojamą medžiagą, atsako į klausimus.
1.3.	Laiko panaudojimo racionalumas ir veiksmingumas.	2	Nepakankamai laiko skirta mokiniams įsivertinti.
2. Mokymas:			
2.1.	Mokymo medžiagos pateikimas, aktualizavimas.	3	Mokytoja aiškiai pateikia naują medžiagą naudodama CD „Įdomioji Lietuvos istorija“. Aiškinant temą formuluojami atviri probleminiai klausimai.

2.2.	Tinkamų metodų parinkimas. Veiklos įvairovė.	3	Naudoti įvairūs metodai: klausymas, skaitymas, iliustracijų, dokumentų nagrinėjimas, savarankiškas darbas, darbas grupėse ir porose.
2.3.	Namų darbų tikslumas ir ryšys su darbu klasėje.	3	Namų darbai užduoti nespėjusiesiems atlikti darbo klasėje.
3. Mokymasis:			
3.1.	Mokinių gebėjimas vertinti savo mokymąsi, įvardinti sunkumas.	2	Silpniau besimokantys mokiniai net ir padedant mokytojui neįvardijo konkrečių mokymosi sunkumų.
3.2.	Mokinių aktyvumas pamokoje, įsitraukimas į mokytojo siūlomą veiklą.	2	Dauguma mokinių aktyviai atlieka nurodytas užduotis, bendradarbiauja tarpusavyje. Silpnesnės mokymosi motyvacijos mokiniai nepakankamai aktyvūs, pasyvūs darbo grupėse.
4. Pagalba mokiniui:			
4.1.	Mokymosi diferencijavimas ir individualizavimas.	2	Kai kuriems mokiniams tikslinga stipriau individualizuoti užduotis.
5. Vertinimas:			
5.1.	Skatinimas ir vertinimas.	2	Mokiniai už teisingai atliktą darbą skatinami pagyrimu. Žinios nebuvo vertinamos.
5.2.	Kiekvieno mokinio matymas pamokoje.	2	Dėmesys skiriamas kiekvienam mokiniui, didesnę dėmesį atkreipti spec. poreikių mokiniams.
6. Santykiai, tvarka, klasės valdymas:			
6.1.	Klasės mikroklimato palankumas mokymuisi.	3	Mokiniai draugiški, dirbdami grupėje pasiskirsto užduotis, padeda vieni kitiems.
6.2.	Tvarkos ir drausmės reikalavimų aiškumas. Klasės valdymas.	3	Mokiniai žino reikalavimus ir jų laikosi.
7. Mokymosi aplinka:			
7.1.	Aplinkos estetiškumas, patalpos tinkamumas mokytis.	3	Aplinka dera su mokomais dalykais, yra visos mokymosi priemonės.

Vertinimo kriterijai:**3-Labai gerai; 2-Gerai; 1-Patenkinamai; 0-Nėra, netinkama****Išvados ir siūlymai:**

Mokiniai savo mokymąsi įsivertina 5 balų sistema, tačiau ne visiems sekasi įvardinti pasiekimus ir sunkumus. Mokytojai pasiūlyta taikyti įvairesnius mokinių mokymosi įsivertinimo metodus.

Vertintojas _____

(Parašas)

Raimondas Bartkus

(Vardas ir Pavardė)

Mokytojo komentaras:

Pamokose naudoju įvairius mokinių mokymosi įsivertinimo metodus: „Nebaigtus sakinius“ (mokiniai įsivertindami užbaigia sakinius), „Pyrago dalijimą“, „Struktūruotus klausimus“ (mokiniai, dirbdami grupėse, apmąsto, įsivertina komandinio darbo patirtį). Šioje pamokoje mokiniai savo mokymąsi įsivertino 5 balų sistema su komentarais. Didesnį dėmesį skirsiu mokinių gebėjimų ugdymui analizuoti savo mokymosi stipriausias vietas ir trūkumus. Atidžiau stebėsiu kiekvieno mokinio pažangą.

Mokytojas _____

(Parašas)

Rima Veličkienė

(Vardas ir Pavardė)

Istorijos mokytojos Rimos Veličkienės refleksija po stebėtos pamokos

Mano nuomone, pamoka pasisekė, pamokos uždaviniai įgyvendinti. Mokiniai mokydami sėkmingai susiejo anksčiau įgytas žinias su naujomis, taip pat jiems sekėsi mokytis bendradarbiaujant, dirbant grupėje. Aktyvumo trūko mokiniams, kuriems mokslas sekasi silpniau.

Pamokos metu stengiuosi, kad mano veikla būtų aiškiai orientuota į uždavinio įgyvendinimą, o mokinių veikla - į siekiamą rezultatą.

Dažniausiai mokinių prašau savo įgytas žinias ir gebėjimus pamokoje įsivertinti 5 balais, įvardinant pasiekimus ir sunkumus. Mokiniai įsivertindami mokymąsi, apmąsto savo veiklą pamokoje, išanalizuoja padarytas klaidas, pasinaudoja patarimais, kaip galėtų pagerinti savo mokymąsi. Tačiau daliai mokinių sunku įvardinti, kas jiems sekasi geriausiai, ką reikia dar pasimokyti, pastebėti savo klaidas.

Jeigu reikėtų pakartoti pamoką - labiau diferencijuočiau užduotis. Mano nuomone, geriau besimokantiems galėjau skirti dar sudėtingesnes. Nors sunkiau besimokantiems mokiniams buvo skirtos lengvesnės užduotys, bet ne visi jas sugebėjo atlikti, tad jas dar labiau supaprastinčiau.

Ateityje didesnę dėmesį atkreipsiu į kiekvieno mokinio asmeninę pažangą, ieškosiu efektyviausių būdų stiprinant mokinių pasitikėjimą savo jėgomis.

3.2.3. Pamokų stebėjimo protokolai, pritaikyti pagal stebėjimo tikslą

Pateikiame ir kitų mokyklų susikurtų pamokų stebėjimo protokolų, kad būtų galima naudoti kaip pavyzdžius mokantis analizuoti konkrečias pamokos sritis.

KAUNO RAJONO AKADEMIJOS UGNĖS KARVELIS GIMNAZIJA

Mokytojas _____

(Vardas ir pavardė)

Vertintojas _____

(Vardas ir pavardė, pareigos, kvalifikacinė kategorija)

Turima kvalifikacinė kategorija _____

Data _____

Klasė _____

Pamokos tema _____

Stebėjimo tikslas **IKT panaudojimas ugdyme. Mokymosi uždavinio kėlimas ir mokymosi veiklos planavimas**

Eil. Nr.	Stebimi veiklos pamokoje aspektai	Labai veiksminga	Veiksminga	Neveiksminga	Visai neveiksminga	Tai pamokoje nevyko
1.	Mokytoja (-as) efektyviai planuoja ir apibrėžia aiškius uždavinius, kuriuos mokiniai supranta.					
2.	Demonstruoja gerą dalyko išmanymą ir supratimą.					
3.	Naudojami metodai ir būdai sudaro galimybes visiems mokiniams efektyviai mokytis.					
4.	Su mokiniais gerai elgiamasi ir reikalaujama laikytis aukštų elgesio standartų.					
5.	Mokinių darbas yra kruopščiai vertinamas.					
6.	Mokiniai pasiekia laukiamų rezultatų.					
7.	Mokytoja (-as) efektyviai išnaudoja laiką ir išteklius.					
8.	Namų darbai skiriami efektyviai, kad įtvirtintų ir išplėstų mokymą.					

9.	IKT taikymas padeda:						
	• siekti mokymosi uždavinių; (dominuoja IKT)						
	• individualizuoti ugdymą						
	• stiprinti mokymosi motyvaciją						
	• sudaryti prielaidas savarankiškam mokymuisi						
10.	• tobulinti mokymąsi ir vertinimą.						
	Mokymosi veiklos planavimas:						
	• planuojama atsižvelgiant į mokinių realius pasiekimus						
	• orientuota į siekiamą rezultatą						
	• dera pamokos uždavinys, turinys, metodai ir mokymo priemonės						
• pamokos pabaigoje grįžtama prie pamokos uždavinio.							

IKT taikymo pamokoje būdai:

Pateiktys	CD	Internetas	Multi-medija	Mokymasis VMA	SMART/Prometeus
-----------	----	------------	--------------	---------------	-----------------

Išvados ir pasiūlymai

Privalumai: _____

Tobulintinos sritys: _____

Mokytojo (-os) komentaras _____

Mokytojo parašas

Stebėtojo parašas

KAUNO R. AKADEMIJOS UGNĖS KARVELIS GIMNAZIJA

Mokytojas _____ Vertintojas _____
(Vardas ir pavardė) (Vardas ir pavardė, pareigos, kvalifikacinė kategorija)

Turima kvalifikacinė kategorija _____

Data _____

Klasė _____

Pamokos tema _____

Stebėjimo tikslas **Ugdomosios veiklos stebėjimas ir pagalbos teikimas**

Eil. Nr.	Stebimi veiklos pamokoje aspektai	Labai veiksminga	Veiksminga	Nepakankamai veiksminga	Neveiksminga	Tai pamokoje nevyko
1.	Mokytoja (-as) efektyviai planuoja ir apibrėžia aiškius uždavinius, kuriuos mokiniai supranta.					
2.	Demonstruoja gerą dalyko išmanymą ir supratimą.					
3.	Naudojami metodai ir būdai sudaro galimybes visiems mokiniams efektyviai mokytis.					
4.	Su mokiniais gerai elgiamasi ir reikalaujama laikytis aukštų elgesio standartų.					
5.	Mokinių darbas yra kruopščiai vertinamas.					
6.	Mokiniai pasiekia laukiamų rezultatų.					
7.	Mokytoja (-as) efektyviai išnaudoja laiką ir išteklius.					
8.	Namų darbai skiriami efektyviai, kad įtvirtintų ir išplėstų mokymą.					
9.	• Dera pamokos uždavinys, turinys, metodai ir mokymo priemonės					
	• Planuojama atsižvelgiant į mokinių realius pasiekimus					
	• Aiškiai parodomas egzistuojančios sąsajos su kitų mokomųjų dalykų turiniu, sąvokomis ar keliamais klausimais					

•Pavyzdžiai ir užduotys susiejamos su mokinių patirtimi.					
•Dauguma mokinių aktyviai susikoncentravę į temą.					
•Mokiniai skatinami aktyviai, savarankiškai mokytis					
•Naudojamos priemonės ir pateikta medžiaga žadina mokinių dėmesį					
•Grižtamasis ryšys padeda kurti palankų mikroklimatą					

Išvados ir pasiūlymai

Privalumai: _____

Tobulintinos sritys: _____

Mokytojo (-os) komentaras _____

Mokytojo parašas

Stebėtojo parašas

KAUNO R. AKADEMIJOS UGNĖS KARVELIS GIMNAZIJA Tarpusavio pamokų stebėjimas „Kolega-kolegai“

Mokytojas _____
(Vardas ir pavardė)

Vertintojas _____
(Vardas ir pavardė, pareigos, kvalifikacinė kategorija)

Turima kvalifikacinė kategorija _____

Data _____

Klasė _____

Pamokos tema _____

1. Veiklos uždaviniai.

2. Taikyti ugdymo būdai bei metodai.

3. Pamokos ugdymosi aplinka.

Ugdomoji aplinka, mikroklimatas ir grupės valdymas

4. Ugdymo turinio pritaikymas.

Orientacija į aukštesniųjų ugdymosi pasiekimų mokinių gebėjimus, amžių, poreikius

5. Žinių praktinis taikymas. Mokinių įsitraukimas.

6. Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas.

7. Pamokos refleksija.

Pamokos uždavinys įgyvendintas, nes ... (aprašyti kiekvieną uždavinį)

8. Stebėtos veiklos apibendrinimas

Stipriosios pusės:

1) _____

2) _____

3) _____

Tobulintinos sritys:

1) _____

2) _____

Mokytojas _____
(Vardas ir pavardė, parašas)

Vertintojas _____
(Vardas ir pavardė, parašas)

4. IŠVADOS

1. Siekiant pagerinti mokinių mokymosi pasiekimus, mokytojams būtina nuolat tobulinti turimas kompetencijas ir įgyti naujų, o pedagogų bendruomenė turėtų tapti besimokančių profesionalų bendruomene.
2. Mokytojų praktinės veiklos tobulinimui didelės reikšmės turi pamokų stebėjimo ir vertinimo ir aptarimo sistema, todėl mokyklų vadovai turi stiprinti įgūdžius ir kompetencijas, būti įvaldę ugdomojo konsultavimo metodikas. Konsultanto nuostata - geranoriškumas, atviri klausimai, etika, pagarba, pastangos palaikyti mokytoją, kurio pamokos stebimos, kad jis geriau jaustųsi, kad pasitikėtų savimi.
3. Pasyvus mokytojų mokymasis turi būti pakeistas profesionalia bendradarbiavimo veikla, dalijimusi gerą patirtimi su kolegomis, reguliariu ir konstruktyviu stebėtos veiklos grįžtamoju ryšiu ir pagalba nustatant profesinio tobulėjimo poreikius.
4. Svarbi mokytoją ir vadovą tobulėti skatinanti jėga yra savianalizė, gebėjimas įsivertinti. Jais grindžiami susitarimai ir asmeninio tobulėjimo planavimas.
5. Mokytojas turi tobulinti ne tik ir ne tiek dalykines kompetencijas, bet didelį dėmesį skirti bendrosioms ir specialiosioms bei bendrakultūrinėms kompetencijoms, nes tik tuomet galima tikėtis individualias galimybes atitinkančių mokinių ugdymo(si) pasiekimų ir nuolatinės pažangos. Geresniam mokymui ir mokymuisi ypač svarbu nuolat tobulinti skaitmenines kompetencijas.

5. Literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. Bakonis.E. Švietimo priežiūra Lietuvoje: Ką dar stiprinti ir tobulinti?//Švietimo problemos analizė, 2016 lapkritis, Nr. 13 (156).
2. Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo koncepcija, 2008.
3. Geros mokyklos koncepcija, 2015.
4. Geros mokyklos link, Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra, 2015.
5. John Hattie. Matomas mokymasis. Mokytojo vadovas. Kaip užtikrinti kuo didesnę poveikį mokymosi pasiekimams, Vilnius, 2015.
6. Kolegialus grįžtamasis ryšys: prieiga internete <http://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2014/10/Hattie-pristatymas-KGR-2014-10-09-2.pdf>
7. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 2011.
8. Linda Lambert. Lyderystės gebėjimai ir tvari mokyklų pažanga, Vilnius, 2011.
9. Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros 2017 m. metinio pranešimo skaidrės: prieiga internete <http://www.nmva.smm.lt/2017/07/10777/>
10. Ogienko O., Rolyak A. Model of professional teachers competences formation: European dimension. Teacher education policy in Europe (TEPE), Network, TEPE, 2009 Conference, Umea University, 2009.
11. Pedagoogo profesijos kompetencijų aprašas. Projektas „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“ sfmis nr. Vp1-2.2.-šmm-02-v-01-009, 2015. Parengė VŠĮ „Efektyvaus valdymo sprendimų centras“ ekspertų grupė, 2015, Vilnius.
12. „Supporting the Teaching Profession for Better Learning Outcomes“, Europos Komisija, 2012.
13. „Teachers Matter“, OECD, 2005.
14. The Teaching Profession in Europe. Practices, Perceptions, and Policies. Eurydice report, 2015.
15. Ugdymasis paradigmų kaitoje, Vilnius, 2016.
16. Vaicekauskienė V. Švietimo priežiūra: kontroliuoti negalima apsitikėti //Švietimo problemos analizė, 2009 gruodis, Nr. 9 (37).
17. Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija.
18. Veiksminga mokyklų lyderystė, Vilnius, 2011.
19. „World’s Best Performing Education Systems“, „McKinsey Corporation“, 2007.
20. IQES online Lietuva: prieiga internete <https://iqesonline.lt/?id=10bfbfd4-fbe4-41ab-8361-72f5fd70a75f>

